

ትሕዝቶ

መእትዊ

ናይ ጥንሲ ኣማራጺታትኪ	6
ዝተቐረበልኪ ምኽሪ	9
ብጾታዊ ርክብ ዝመሓላለፉ ሕማማት (STI) ምርመራ	11
መከላኸሊ ጥንሲ	12
ናይ ሕክምና ኣማራጺታትኪ	15
ብሕክምና ዝካየድ ናይ ኣጋ ምንጻል ጥንሲ	16
ብመጥባሕቲ ዝካየድ ምንጻል ጥንሲ	28
ምኽሪ ቅድመ መጥባሕቲ	36
ብሕክምና ዝካየድ ናይ ኣጋ ምንጻል ጥንሲን ብመጥባሕቲ ዝካየድ ምንጻል ጥንሲን ዳሕረዊይ ክንክን	38
ኣብ ዘይተፈልጠ ቦታ ዝፍጠር ጥንሲ (PUL)	
ካብ ኣብ ማህጸን ወጻኢ ዝፍጠር ጥንሲ	42
ቪኒስ ትርምቦኢምቦሊዝም (VTE)	45
ሓበሬታ ሴፕሲስ ንዓማዊልን ናበይቲን	48
መርፍእ ኣንቲ-ዲ	51
ብተደጋጋሚ ዝለዓሉ ሕቶታት	53
ርእይቶታትን ጥርዓናትን	56
ኣገደስቲ ኣድራሻታት	57
መዘኻኸሪታት	58

ራኢ

ኣብ NUPAS (ሃገራዊ ኣገልግሎት ምኽሪ ዘይተሓሰበ ጥንሲ) ውሑስ ሃዋህው ምስ ለዋሃት ሰራሕተኞታት ብምሃብ ናይቲ ውልቀሰብ ናይ ምምራጽ መሰል ነኽብር፡ ደቂ ኣንስትዮ ምቁራጽ ጥንሲ፡ መከላኸሊ ጥንሲን ኣገልግሎት ጾታዊ ጥዕናን ክህልወን ይኽእል።

ክብረታት

ዓማዊልና ንዓና ኣገደስቲ እዮም፡ ናይ ምምራጽን መሰሎም ነኽብርን ኣብ`ዚ መስርሕ ንድግፎምን።

ኣብ ኩሉ እንገብር ግሉጻትን ቅኑዓትን ኢና ብግልጺ ብቕንዕናን ድማ ሓሳብና ንነግር።

ከም ጉጅለ ናይ ሓባር ዕላማ ሒዝናን ኢና ንሰርሕ፡ ዝበለጸ ክንክን ንምሃብ መታን ክንክእል።

ብዛዕባ እንገብር ሓልዮትን ኒሕን`ውን ዘለና ኢና።

ንሰራሕተኞታትና ዋጋ ንህብን ንድግፍን ኢና።

ምንጻል ጥንሲ ምግባር

ምንጻል ጥንሲ ክትገብረ ውሳነ ወሲድኪ እንተኾንኪ፣ በይንኺ ከምዘይኮንኪ ፍለጢ።

ኣብ ዩኬ
በብዓመቱ **ልዕሊ**
200,000
ምንጻል ጥንሲ
ይትግበሩ እዮም።

ኣብ ምሉእ ዩኬ ካብ
3 ኣንስቲ
1 ኣብ ሂወተን
ምንጻል ጥንሲ
የካይዳ እየን።

ምንጻል ጥንሲ ኣብ
ዓዲ እንግሊዝ፡
ዌልስን ስኮትላንድን
ንልዕሊ 50
ዓመታት ሕጋዊ ኮይኑ
ጸኒሑ።

ጥንስቲ እንተኾንኪ እሞ ምንጻል ጥንሲ ቅኑዕ ኣማራጺ እዩ ኢልኪ እንተወሰንኪ፡ብዛዕባቶም ተቐሪቦምልኪ ዘለዉ ዝተፈላለዩ ኣማራጺታት ንምፍላጥ ነዚ ንእሽቶ መጽሓፍ ከተንብቢ ግዜ ወፍዩ።

ንልዕሊ 50 ዓመታት ንደቂ ኣንስተዮ ኣገልግሎትናን ክንክንናን ሂብና ኢና፡ ጻል ኣንስተይቲ ጥንሲ ከተቋርጽ ክትመርጽ ዘለዎ መሰል ምሉእ ብምሉእ ንድግፍን ንጣበቕን።

እዛ ንእሽቶ መጽሓፍ ብዛዕባ ሕክምናታት ምንጻል ጥንሲ ሓበሬታ ትህበኪን ንሕክምና ናባና ኣብ እትበጽሕሉ እዋን እንታይ ከም ዘጋጥም ትመክርን። እቲ ሓበሬታ ኣብቲ ሮያል ኮሌጅ ሓካይም ሕርስን ማህጸንን (RCOG)፣ ሃገራዊ ትካል ክሊኒካዊ ብሉጽነት (NICE)፣ ከምኡውን ሮያል ኮሌጅ ሓካይም መደንዘዚን (RCOA) ዝህብዎ መምርሒታት ዝተመርኮሰ እዩ።

መስመር ሓገዝ ድሕረ ክንክን

ተሌፎን: 0333 016 0400

ተሌፎን: (01) 874 0097 (Eire)

ሕግታት ምንጻል ጥንሲ

ብመሰረት ሕገ ምንጻል ጥንሲ 1967 ኣብ ዩኔ ክሳብ 23 ሰሙንን 6 መዓልትን ናይ ጥንሲ፣ ምንጻል ጥንሲ ሕጋዊ እዩ።

ምንጻል ጥንሲ ድሕሪ መበል 24 ሰሙን ኣብ ፍሉይ ኩነታት ጥራይ እዩ ክካየድ ዝኽእል። ንኣብነት፡- ህይወት ኢታ ሰበይቲ ኣብ ሓዲጋ ተወዲቁ ወይ ድማ ዘይንቡርነት ናይ ዕሽል እንተሎ።

እቲ ሕገ፡ ክልተ ሓካይም፡ ምንጻል ጥንሲ ምግባር፡ ካብቲ ምስቲ ጥንሲ ምቕጻል፡ ኣብ ኣእምሮኣዊ ወይ ኣካላዊ ጥዕናኺ ዝወሓደ ጉድኣት ከም ዘስዕብ ክሰማምዑ ከም ዘለዎም ይገልጽ። ብድሕሪኡ እቶም ክልተ ዝተሰማምዑ ሓካይም፡ ቅጥዒ HSA1 ዝበሃል ሕጋዊ ቅጥዒ ክፍርሙ ኣለዎም።

ጾታ ናይቲ ዕሽል ተመርኩሰካ ናይ ምንጻል ጥንሲ ሕክምና ምሃብ ዘይሕጋዊ እዩ።

ምንጻል ጥንሲ ኣብ ሆስፒታል ወይ ፍሉይ ፍቓድ ዘለዎ ክሊኒክ ጥራይ እዩ ክፍጸም ዝኽእል።

ምንጻል ጥንሲ እንታይ እዩ?

ምንጻል ጥንሲ ማለት ጥንሲ ዘብቅዕ ኣገባብ እዩ፤ "ምቁራጽ" ተባሂሉ እውን ይፍለጥ።

ምንጻል ጥንሲ ኣብ ዝሕሰበሉ ግዜ ኣዝዩ ዘደናግር፣ ዘጨንቕን ዘቈጥዕን ግዜ ክኸውን ይኽእል እዩ። ነዚ ንርዳእ ኢና፣ ኣብዚ ግዜ እዚ ንኽትሰግሩዎ ንምሕጋዝ ክንክንናን ደገፍናን ክንህበኩም ቃል ንኣቱ።

ምስጢራውነት

ዝኾነ ምሳና እትገብሩዎ ርክብ ወይ ዝኾነ ትረኽቡዎ ሕክምና ምሉእ ብምሉእ ምስጢራዊ እዩ። ዋላ ትሕቲ 16 ዓመት እንተኾንኪ ውን፣ ፍቓድኪ እንተዘይሃልዩና ንዝኾነ ሰብ ኣይንነግርን ኢና። ዝርዝር

ሓበሬታችሁም ንኸልኦት ሰብ ሞያ ጥዕና ወይ ትካላት ነካፍሎ፡
ኣብ ከቢድ ሓደጋ ጉድኣት ኣለኩም ኢልና ምስ እንኣምን
ጥራይ እዩ። እዚ ክንገብር ኣለና ኢልና እንተሓሲብና ኩሉ ግዜ
ክንነግረኩም ክንፍትን ኢና።

ምክልኻል መንእሰያትን ዝተቃልዑ ዓበይትን

ኩሎም ሰብ ሞያ ንሃለዋት መንእሰያትን ዝተቃልዑ ዓበይትን
ንምሕላው ተወፋይነት ኣለዎም። ካብ ሸለልተነት ፡ ኣካላዊ፡
ጾታዊ ወይ ስምዒታዊ ጉድኣት ወይ ምዝመዛ ንምክልኻል
ርትዓዊ ስጉምትታት ይወስዱ እዮም። 'ኣብ ሓደጋ' ከምዘለኹ
እንተተለልዩ፡ ሰራሕተኛታት ኑፓስ (NUPAS) ምሳኺ ብምስራሕ፡
ንዓኹ ንምክልኻል ግብእ ስጉምቲ ክወስዱ እዮም።

ናይ ጥንሲ ኣማራጺታትኪ

እቶም ዘለዉኹ ምርጫታት እዞም ዝስዕቡ እዮም፡

- ምስቲ ጥንሲ ምቕጻል፤
- ምስቲ ጥንሲ ምቕጻልን ንህጻን ናብ ከዕብዩ ዝኸእሉ ምሃብ ወይ ክንክን ናብዮት ምሕሳብ።
- ምንጻል ጥንሲ ምግባር

ምእቲ ጥንሲ ምቕጻል

ምስቲ ጥንሲ ኸትቐጽሊ እንተመሪጽኪ፡ ግድን ብቐጥታ ንጂፒኺ ወይም ንመሕረሲትኪ ክትውከሲ ይግባእ (ናይ ከባቢኺ ሆስፒታል መርበብ ሓበሬታ ረኣዩ)፡ ንሳቶም ንጥንሲኺ ከረጋግጹልኪን ኣብ ናይ ከባቢኺ መሕረሲት ቈጸራ ከትሕዙልኪን እዮም። እታ መሕረሲት ኣብ እዋን ጥንሲ ቅድሚ ሕርሲ ዝግበር ክንክን ክትገብረልኪ እያ። ክንክን ቅድመ-ሕርሲ ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ። ስለዚ ፡ እቲ ጥንሲ ክቐጽል ውሳኔኺ ርግጽኛ ምስ ኩንኪ፡ ብቐጥታ ንጂ.ፒ /መሕረሲትኪ ክትሓብርዮ ኣለኺ። ብዛዕባ ቅድመ ሕርሲ ዝግበር ክንክንን ናይ ከባቢ ኣገልግሎታትን ዝያዳ ንምፍላጥ ኣብዚ ርኣዩ www.nhs.uk

ንህጻን ናብ ከዕብዩ ዝኸእሉ ምሃብ ወይ ክንክን ናብዮት

ምንጻል ጥንሲ ክትገብሪ እንተዘይደሊኺ ንህጻን ናብ ከዕብዩ ዝኸእሉ ምሃብ ምርጫ ክኸውን ይኸእል እዩ። ምስቲ ጥንሲ ክትቐጽሊ ኢኺ ከምኡውን ክትወልዲ ኢኺ ግን ነቲ ቆልዓ ኣይተዕብዮን ኢኪ፡ ወይ ንህጻን ናብ ከዕብዩ ዝኸእሉ ምሃብ ምስተዛዘመ፡ ዝኾነ ሕጋዊ መሰላትን ወይ ሓላፍነትን ናይቲ ህጻን ኣይክህልወክን ።

ዘይውልድካ ምንባይ ወግዓዊ መስርሕ ኮይኑ፡ ብናይ መጉዚትን ምምሕዳር ከባቢታት ዝዳለውን ብኣብያተ ፍርዲ ሕጋዊ ዝግበርን

እዩ። ሓንሳእዚ ውልድካ ምንባይ ሕጋዊ እንተተገድሩ፡ እቲ ውሳኔ ናይ መወዳእታን ክቐየር ዘይክእልን እዩ ዝኸውን።

ኣባይ ሓገዝ ክረክብ ይክእል?

- ኣብ ናትኪ ጂ.ፒ ሰርጀን
- ብዛዕባ ዘይውልድካ ምንባይ ንምዝታይ፡ ኣብ ኣገልግሎታት ወሊድ ዝነጥፍ ናይ ከባቢኺ ሆስፒታል ማሕበራዊ ሰራሕተኛ፣ ወይ ድማ ምስ ኣብ ከባቢኺ ዝርከብ ናይ ማሕበራዊ ኣገልግሎታት ፖሊስ ተራኽቢ።
- ምስ ናይ ብሪጣንያ ማሕበር ንህጻን ናብ ከዕብዩ ዝክእሉ ምሃብን ክንክን ናብዮትን - BAAF ተራኽቢ። ኣብ መላእ ዩኬ ንህጻን ናብ ከዕብዩ ዝክእሉ ምሃብን ክንክን ናብዮትን ዘለዉ ሰባት ይሰርሑ ።ብቁጽሪ ቴለፎን 020 7520 0300 ወይ www.corambaaf.org.uk

ውሳኔኺ

ሓደ ሰብ ጥንሲ ከቋርጽ ዝመርጸሉ ብርክት ዝበሉ ምክንያታት ኣለዉ፡ ግን፡ ዝኾነ ይኹን እቲ ምክንያት፡ ኩሉ ግዜ ናትኪ ውሳኔ ክኸውን ኣለዎ።

ምንጻል ጥንሲ ክትገብሪ ዝወሰድክዮ ውሳኔ ንዓኺ ውልቃዊ ክኸውን ኣለዎ። ከምኡ ውን ኣብ ትህቲ ጸቕጢ ከይኣተኺን ወይ ብማንም ከይተገደድኪን ነዚ ውሳኔ ክትወስዲ ክትክእሊ ኣለኪ። ንገሊኡን፡ ብዛዕባ ዘይተሓሰበ ጥንሲ እንታይ ክትገብር ከም ዘለካ ምውሳኔ ከቢድ ወይ ዘሕርቕ ግዜ ክኸውን ይክእል እዩ፤ ኩሉን ደቂ ኣንስትዮ ነዚ ፍጻመ ብዝተፈላለየ መንገዲ ይጻወርኡ።

ገለ ደቂ ኣንስትዮ ነቲ ጥንሲ ንምቁራጽ ዝወሰድኡ ውሳኔ ርእሰ-ምትእምማን ክስምዑን እንከሎ፡ ገለ ድማ ምንጻል ጥንሲ ንክቅበልኡ ክሸገራ ይክእላ እየን።

ምክሪ

ቅድሚያ ምንጻል ጥንሲ ይኹን ድሕሪ ምንጻል ጥንሲ ምክሪ ንህብ። ናይ ምክሪ ቆጸራታት ብተሌፎን ዝካየዱ እዮም። በጃኹም እዚ ናይ ቅልውላው ኣገልግሎት ከምዚይኮነ ኣስተውዕሉ፣ ንጥዕና ኣእምሮኹም ህጹጽ ሓገዝ ዘድልየኩም ኮይኑ እንተተሰሚዑና ናብ ስፔሻሊስት ኣገልግሎት መወከሲ ክግበረልኩም ከድሊ እዩ።

ብዛዕባ ውሳኔኹምን ዘጋጥመኩም ዘሎ ስምዒታትን ምስ ሓደ ሰብ ክትዛረቡ ትደልዩ ኮይኑ እንተተሰሚዑኩም፣ ብቑጽሪ ተሌፎን 0333 004 6666 ደውሉልና። – ኣብ ዝኾነ እዋን ምስ ሓደ ኣባል ጋንታና ብዛዕባ ዘለዉኹም ኣማራጺታት ክትዘራረብ ትክእሉ ኢኹም። ከምኡውን ምክሪ ንክወሃበኩም ምድላዋት ክንገብረልኩም ንክእል ኢና።

መስመር ሓገዝ ድሕረ ክንክን

ተሌፎን: 0333 016 0400

ተሌፎን: (01) 874 0097 (Eire)

T: 0333 004 6666 T: (01) 874 0097 (Eire)

ናይ ምምኽር ግዜኺ

ዝኾነ ሕክምና ቅድሚ ምውሳኔ ምስ ሓደ ክሊኒሻን ምኽሪ ክትገብሪ ኢኺ፡ ንሱ/ንሳ ድማ ንኹሉ ኣማራጺታት ሕክምናኺ ክገልጸልኪን ብዛዕባ ምንጻል ጥንሲ ክህልወኪ ዝኽእል ሕቶታት ክምልሱን እዩ።

ናይ ክሊኒካዊ ግምገማ

እቲ በዓል ሞያ ብዛዕባ ሕክምናዊ፡ ጥንሳዊን ናይ ሰነ-ማህጸንን ታሪኽኪ ክሓተኪ እዩ ። ንሕቶታቶም ብቐንዕና ክትምልሲን፡ ብዛዕባ ዝኾነ ዓይነት ጥዕናዊ ጸገማት፡ ወይ ትወስድዮ መድሃኒታት ብዝተኸለለኪ መጠን ዝከኣለኪ ሓበሬታ ክትህቢን ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ። እዚ ድማ ድሕነትኪን ንሕክምና ምቹእነትኪን ንምርግጋጽ እዩ። ጡብ ተጥብቂ እንተኾይንኪ በጃኺ በዓል ሞያ ሓብሪ። ምኽሪኺ ምስ ሓደ በዓል ሞያ ብተለፎን ክካየድ እዩ፡ ወይ እንተደሊኺ ገጽ ንገጽ፡ በጃኺ ኣብ ጽምው ዝበለን፡ ብንጹር ክትሰምዒ እትኽእልሉን ንብሕትውና በይንኺ ክትኮኒ ትኽእልሉን ቦታ ከምዘለኺ ኣረጋግጹ።

ኣብ እዋን ምምኽር እቲ በዓል ሞያ ብዛዕባ ብጾታዊ ርክብ ዝመሓላለፉ ረኽሰታት እነቐርቦም መርመራታት ከምኡውን ናትኪ ኣማራጺታት መከላኸሊ ጥንሲን ክዛተየሎም እዩ። እንታይ ዓይነት መከላኸሊ ጥንሲ ከምዘሎ ምክሪ ክንህበኪ ንኽእል ኢና። ድሕሪ ምንጻል ጥንሲ ገና ክትጠንሲ ስለ እትኽእሊ እንታይ ዓይነት መከላኸሊ ጥንሲ ክትጥቀሚ ከም እትኽእሊ ኣብ ግምት ምእታው ኣገዳሲ እዩ (ንኣማራጺታት መከላኸሊ ጥንሲ ገጽ 12 ርእዩ)።

እቲ በዓል ሞያ ነቲ ናይ ምንጻል ጥንሲ ኣገባብ ተረዲኡኪ እንተኾይኩ ክሓትትን፤ ብዛዕባ ሕክምና ንምርካብ ፍቓድ ምሃብ ከምዝተረድኣኪን ከረጋግጽን እዩ።

ናይ ኣልትራሳውንድ ስካን

ከከም ሕክምናዊ፡ ጥንሳዊን ናይ ማህጸንን ጥዕና ታሪኽኪ፡ ንምንጻል ጥንሲ ኣልትራሳውንድ ስካን ክትገብሪ ክድልየኪ ወይ ዘይከድልየኪ ይኸእል እዩ። ኣድላዩ እንተኾይኑ፡ ዕድመ ጥንስኪ ንምፍላጥን፡ እንታይ ዓይነት ኣማራጺታት ሕክምና ከምዘለኪ ንምውሳንን ንምሕጋዝን ኣልትራሳውንድ ስካን ክትገብሪ ኢኹ። ሓደ ሓደ ግዜ እቲ ጥንሲ ብመንገዱ ናይ ከብዱ ስካን ንምርኣይ ውሑድ ሳምንታት ዝገበረ ጥንሲ ተኾይኑ ንምርኣይ ኣሽጋሪ እዩ። ስለዚ ንእሽቶ ኣልትራሳውንድ መርማሪት ኣብ ርሕምኺ ምእታው ከድልየና ይኸእል እዩ። ነቲ ጥንሲ ብናይ ርሕሚ ስካን ክንርእዮ እንተዘይክኢልና እቲ ጥንሲ ከምቲ ዝግባእ ይምዕብል ከምዘሎ ርግጽኛታት ክንከውን ኣይንኸእልን ኢና፡ እቲ በዓል ሞያ ብዛዕባኪ ዝያዳ ምሳኺ ክዘራረብን ድሕሪ ቁሩብ መዓልታት ዳግማይ ስካን ክገበረልኪ ክገብርን እዩ።

ምናልባት ጥንስኪ ብስካን ንምርኣዩ ኣኣዝዩ ገና ክኸውን ይኸእል እዩ፡ ወይ ድማ ብኣግኡ ምውራድ ጥንሲ ኣጋጢሙ ወይ ድማ እቲ ጥንሲ ካብ ማህጸን ወጻኢ ይምዕብል ዘሎ ክኸውን ይኸእል - ካብ ማህጸን ወጻኢ ዝኾነ ጥንሲ - ብዛዕባ ካብ ማህጸን ወጻኢ ዝኾነ ጥንሲ ንተወሳኺ ሓበሬታን ምኽርን ገጽ 42 ርክቡ

መስመር ሓገዝ ድሕረ ክንክን

ተሌፎን: 0333 016 0400

ተሌፎን: (01) 874 0097 (Eire)

T: 0333 004 6666 T: (01) 874 0097 (Eire)

STI - መርመራ ብጾታዊ ርክብ ዝመሓላለፉ ረኽሲታት

ከም ኣካል ናይቲ ምኽርኺ ብጾታዊ ርክብ ዝመሓላለፉ ረኽሲታት ናይ ምጽራይ መርመራታት ክቐርበልኪ እዩ። ብጾታዊ ርክብ ዝመሓላለፉ ረኽሲታት (STI's) ፍኑው ዝኾነ ጾታዊ ርክብ ርእሚ፡ ጾታዊ ርክብ ኣፍ፡ ጾታዊ ርክብ መሃንቲስ፡ መጻወቲታት ጾታዊ ርክብ ብምክፋልን ብቐረብ ብልዕቲ ምስ ብልዕቲ ምትንኻፍን ይመሓላለፉ። እቲ ዝበዝሖ ምልክታት ብጾታዊ ርክብ ዝመሓላለፉ ረኽሲታት (STI) **ፍጹም ምልክታት የብሉን፡ ብዙሓት ሰባት STI ከምዘለዎም ኣይፈልጡን እዮም።** ብጾታዊ ርክብ ዝመሓላለፉ ረኽሲታት (STI's) እንተዘይተሓኪምም ንነዊሕ እዋን ዝጸንሖ ጸገማት ከም ሕማም ነድሪ ሽምጢ ወይ መኻንነት (ውላድ ክትወልድ ዘይምኽኣል) ከስዕቡ ይኽእሉ።

ናይ STI ምርመራ ኣብ ኢፓስ (NUPAS)

ኢፓስ (NUPAS) ንክላሚድያ፡ ጅግል፡ ኤቶኣይቪን ፍንጣጣን መርመራ ይህብ። እዞም ምርመራታት ቅልጡፋትን ምቹኣትን እዮም - ብመሓሰስያ ዘውሰድ ናሙና ወይ ናይ ሽንቲ ምርመራ ወይውን ካብ ኣጸብዕቲ ዘውሰድ ደም እዩ ዘድልየና።

STI እንተሃልዩኪ ክትፈልጢ እትኽእለሉ እንኮ መገዲ መርመራ ምግባር እዩ። እዚ፡ ብፍላይ ብዘይ መከላከሊ ጾታዊ ርክብ ጌርኪ እንተኔርኪ፡ ኣብ ቀረብ እዋን መጻምድቲ እንተ ቀደርኪ ወይ ድማ መጻምድትኺ ምስ ካልእ ሰብ ጾታዊ ርክብ ፈጻሙ ዝገበል ሓደጋ እንተሃልዩ ይምከር። መብዛሕትኦም ብጾታዊ ርክብ ዝመሓላለፉ ረኽሲታት (STI's) ብሕክምና ምስ ተፈልጡ ብጸረ-ነፍሳት ንምሕካምም ቀለልቲ እዮም። ቅድሚ ሕጂ ናይ ብጾታዊ ርክብ ዝመሓላለፉ ረኽሲታት መርመራ እንተዘይገይርኪ ሕጂ ንምግባሩ ጽቡቕ ግዜ እዩ። ንመጻምድትኺ ውን ብዛዕባ መርመራ ምግባርን ጾታዊ ጥዕና ምሕላውን ክትዛረቢዮ ይግባእ። ኣብ ከባቢኺ ኣብ ዝርከብ ኣገልግሎት ጾታዊ ጥዕና፡ ክሊኒክ መከላከሊ ጥንሲን ጾታዊ ጥዕናን፡ ከም ብሩክ ዝኣመሰለ ስፔሻሊስት ኣገልግሎት ወይ ናትኪ ጂፒ ብምኽድ እዋን መርመራን ሕክምናን ክትረኽቢ ትኽእሊ ኢኺ። ንናይ ከባቢኺ ኣገልግሎታት ኣብ መርበብ ሓበሬታ

መከላከሊ ጥንሲ

ከም አካል ናይቲ ምኽርኺ እቲ በዓል ሞያ ብዛዕባ ዝቐርቡልኪ ኣገባባት መከላከሊ ጥንሲ ክዛተ እዩ። ሓንቲ ጻል ኣንስተይቲ ድሕሪ ምንጻል ጥንሲ ኣብ 5 መዓልቲ ኣትሒዛ ፍርያም ስለ ዝኾነት፡ መከላከሊ ጥንሲ እንተዘይተጠቐማ ዳግማይ ክትጠንስ ትኽእል እያ። ብዙሓት ክትመርጹዮም እትኽእሊ ሜላታት መከላከሊ ጥንሲ ስለዘለዉ እቲ ቀዳማይ ዓይነት ምሉእ ብምሉእ ንዓኺ ዝምጥን እንተዘይኮይኑ ኣይትደናጎዩ፤ ካልእ ሜላ ክትፍትኒ ትኽእሊ ኢኺ። ብዙሓት መከላከሊታት ጥንሲ ብትኽክል እንተተጠቐሙም ልዕሊ 99% ውጽኢታዊ እዮም።

LARC – ነዊሕ ዝጸንሕ ክቕየር ዝኽእልን ን መከላከሊ ጥንሲ

LARC ኣዝዩ ውጽኢታዊዩ ምኽንያቱ ንክትወስድዮ ወይ ንክትጥቀሚሉ ኣብ ናትኪ ምዝካር ስለዘይምርኮስ -

እቲ ናይ ምትካል መከላከሊ ጥንሲ - እቲ ምትካል እቲ ዝበለጸ ውጽኢታዊ ኣገባብ መከላከሊ ጥንሲ እዩ። ኣጸቢቂ ልዕሊ 99% ውጽኢታዊ እዩ። ካብ 1000 ተጠቀምቲ፡ ትሕቲ 1 እየን ምጥቃም ካብ ዝጅምራ ኣብ ቀዳማይ ዓመት ዝጠንሳ ሓንሳብ ምስ ተገጠመ ን3 ዓመት ከም መከላከሊ ጥንሲ ኮይኑ ይሰርሕ። እንተመሪጹኪ ቀልጢፋ ክእለ ይኽእል እዩ። ሓንሳብ ምስ ተኣልየ ድማ ፣ፍርያምነትኪ ኣዝዩ ቀልጢፋ ናብ ንቡር ይምለስ።

እዚ ብኸመይ ከም ዝሰርሕ፡ ንእሽቶን ተዓጻጻፍን በትሪ ኣብ ትሕቲ ቆርበት ላዕለዋይ ቅልጽምኪ ይቐመጥ። ነቲ ፕሮጀስቲፕን ዝበሃል ሆርሞን ድማ ይለቅቕ። ንእንቋቕሖ ደው የብሎ (እንቋቕሖ ይለቅቕ)፣ ንዘርኢ ወዲ ተባዕታይ ናብ እንቋቕሖ ከይበጽሕ ደው ንምባል ልፋጫ ማህጸን የሕፍስ፣ ከምኡውን ንሽፋን ማህጸን የቐጥን እም ንዝተፈጥረ እንቋቕሖ ካብ ምትካል ደው የብሎ።

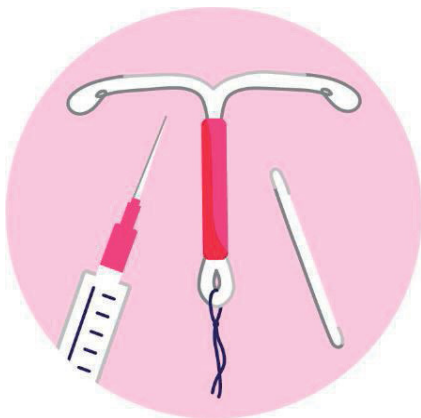
መሳርሒ ውሽጢ ማህጸን (IUD) - እቲ ናይ ነሓስ IUD ልዕሊ 99% ውጽኢታዊ እዩ። ካብ 100 ተጠቀምቲ IUD ትሕቲ 1 እየን ኣብ ሓደ

ዓመት ዝጠንሳ። ሓንሳብ ምስ ተገጠመ ከከም ዓይነቱ ን5-10 ዓመታት ንመከላከሊ ጥንሲ ይሰርሕ እንተመሪጽኪ ድማ ቀልጢፍካ ክወጽእ ይኽእል እዩ። እቲ IUD ምስ ተኣልዩ ፍርያምነትኪ ናብ ንቡር ይምለስ።

ብኸመይ ይሰርሕ፡- ንእሽቶን ተዓጻጻፍን ፕላስቲክን ነሓስን መሳርሒ ናብ ማህጸን ይኣቱ። እቲ ነሓስ ዘርኢ ወዲ ተባዕታይን እንቋቋሉን ከይነብሩ ይዓግት። ዘርኢ ወዲ ተባዕታይ ናብ እንቋቋሉ ንኸይበጽሕ ደው ንምባል ውን ንልፋጭ ማህጸንኪ ይቐይር። IUD ንዝጸገዩ እንቋቋሉ ኣብ ማህጸን ምትካል ደው ከብሎ ይኽእል እዩ።

ስርዓተ ውሽጢ ማህጸን (IUS) – IUS ልዕሊ 99% ውጽኢታዊ እዩ። ካብ 100 ተጠቀምቲ IUD ትሕቲ 1 እየን ኣብ ሓደ ዓመት ዝጠንሳ። ሓንሳብ ምስ ተገጠመ ከከም ዓይነቱ ን3-5 ዓመታት ከም መከላከሊ ጥንሲ ክትጥቀምሉ ትኽእሊ ኢኹ። ግን ኣቀዲሙ ውን ክኣለ ይኽእል። እቲ መሳርሒ ምስ ተኣልዩ ፍርያምነት ክምለስ እዩ።

ብኸመይ ይሰርሕ፡- ንእሽቶን ተዓጻጻፍን ፣ T-ዝዓይነቱ ቅርጺ ዘለዎ ፕላስቲክ መሳርሒ ናብ ማህጸን ይኣቱ። ፕሮጀስቲፕን ዝብሃል ሆርሞን

የመንጩ። እዚ ንሽፋን ማህጸን የቐጥን እም ንዝተፈጥረ እንቋቐሖ ምትካል ደው የብልን ንዘርኢ ወዲ ተባዕታይ ናብ እንቋቐሖ ከይበጽሕ ደው ንምባል ልፋጭ ማህጸን የሕፍስን።

መርፍእ መከላኸሊ ጥንሲ - ነቲ መከላኸሊ ጥንሲ መርፍእ ልክዕ ከምቲ ዝተኣዘዘ ምጥቃም (ኣብ ነፍሲ ወከፍ 13 ሰሙን)። ኣብ ምክልኻል ጥንሲ ልዕሊ 99% ውጽኢታዊ ምዃኑ የረጋግጽ። ካብ 100 ተጠቀምቲ መርፍእ መከላኸሊ ጥንሲ ትሕቲ 1 እየን ኣብ ሓደ ዓመት ዝጠንሳ።

ብኸመይ ከም ዝሰርሕ፡- ዲፖ-ፕሮቨራ ኣብ ጭዋዳ ይውጋእ፤ መብዛሕትኦ ግዜ ኣብ መቀመጫ ወይ ሓደ ሓደ ግዜ ኣብ ቅልጽም፤ ሳያና ፕረስ ኣብ ትሕቲ ቆርበት ኣብ ቅድሚት ሰለፍኪ ወይ ከብድኺ ብንእሽቶ መርፍእ ይውጋእ።

ሳያና ፕረስ ኣብ ገዛኺ ባዕልኺ ክትገብርዮ ትኽእሊ ኢኺ። እቲ መርፍእ ነቲ ፕሮጀስትሮን ዝበሃል ሆርሞን ይለቅቅ፤ እዚ ድማ ንእንቋቐሖ ደው የብሎ (እንቋቐሖ ምስ ዝልቀቅ፤ ንዘርኢ ወዲ ተባዕታይ ናብ እንቋቐሖ ከይበጽሕ ደው ንምባል ልፋጭ ማህጸን የሕፍስ፤ ከምኡውን ንሽፋን ማህጸን የቐጥን እም ንዝተፈጥረ እንቋቐሖ ምትካል ደው የብሎ።

ዝተፈላለዩ ዓይነታት ሜላታት መከላኸሊ ጥንሲ ኣለዉ ነቶም ዝያዳ ውጽኢታውያን ሓዊስካ - እቲ ዝትከል መከላኸሊ ጥንሲ - ስዒቡ ድማ እቲ ኮይል መከላኸሊ ጥንሲ፡ ብመርፍእ ዝውሰድ መከላኸሊ ጥንሲ፡ ብኣፍ ዝውሰድ መከላኸሊ ጥንሲ ከኒናን ኮንዶምን ይርከብዎም።

እዚ ኩሉ ሜላታት ካብ NUPAS ይርከብ ከም ኣካል ኣገልግሎትና ድማ ኣማራጺታት ክንዘራረብ ኢና፤ መከላኸሊ ጥንሲ ክንህበኪን ንነዊሕ እዋን ዝኸውን መከላኸሊ ጥንሲ ኣጠቓቕማኺ መደባት ክትገብሪ ክንሕግዘኪን ኢና።

ንመከላኸሊ ጥንሲ ብዝምልከት ተወሳኺ ሓበሬታ -መርበብ ሓበሬታና www.nupas.co.uk ረኣዩ ወይ ንናትኪ ጂፒ፤ ነርስ፤ ወይ ናይ ኮባቢ ክሊኒክ ናይ ጾታዊ ጥዕና ወይ ከም ብሩክ ዛኣመሰሉ ናይ ፍሉይ ሞያ ክሊኒካት ተወከሲ፤ www.fpa.org.uk/resources ወይ www.sexwise.org.uk/contraception/ ረኣዩ

ናይ ሕክምና ኣማራጺታትኪ

ኣየናይ ምንጻል ጥንሲ እዩ ንዓኺ ዝምጥን፣ ኣብ ግምት ከተእትዊ ከለኺ ብርክት ዝበሉ ኣማራጺታት ኣለዉኺ። ዝቅረበልኪ ዓይነት ናይ ምንጻል ጥንሲ ኣብ ክንደይ ዘለኽዮ ሰሙናት ጥንሰን (እዚ ማለት ደርጃ ናይ ጥንሰኺ) ከከምቲ ክህልወኪ ዝኽእል ጥዕናዊ ኩነታት ንዓይነት ሕክምና ብቑዕነትኪ ዝምርኮስ ክኸውን እዩ። እዚአም ኣብ እዋን ምምኽር ግዜኺ ምሉእ ብምሉእ ምሳኺ ክዝረበሎም እዮም፣ ከምኡውን እቲ ዝተመርጸ ሕክምና ንዓኺ ዝምጥን ምዃኑ ንምርግጋጽ ብጉጅለ ሕክምናና ይግምገሙ።

ዓይነታት ምንጻል ጥንሲ

ብሕክምና ዝካየድ ናይ ኣጋ ምንጻል ጥንሲ

(ካብ 10 ሰሙን ንታሕቲ ጥንሰቲ እንተኾንኪ)

- ሕክምና ብፖስታ ናብ ናይ ዝዛኺ ኣድራሻ።
- ንሕክምና ብኣካል ኣብ ክሊኒክ ብምምጻእ ምውሳድ።
- ኣብ ክሊኒክ ዝወሃብ ሕክምና – ፍልልይ

ናይ መጥባሕቲ ኣማራጺታት

- መጥባሕታዊ ምንጻል ጥንሲ ብኣካባቢያዊ መደንዘዚ
- መጥባሕቲ ብሃለዋትኪ እናፈለጥኪ ዝወሃብ መደንዘዚ መድሃኒት
- መጥባሕታዊ ምንጻል ጥንሲ ብጣፊሻዊ መደንዘዚ

ኣብ እንግሊዝ፣ ስኮትላንድ ዌልስን ሰሜን ኣየርላንድን ትነብሪ እንተኾኪ፣ ብተለምዶ ምንጻል ጥንሲ ምሉእ ብምሉእ ብኤን ኤች ኤስ ዝምወል እዩ።

ብሕክምና ዝካየድ ናይ ኣጋ ምንጻል ጥንሲ

ብሕክምና ዝካየድ ናይ ኣጋ ምንጻል ጥንሲ (EMA) ወይ 'እቲ ከኒና ምንጻል ጥንሲ' - ነቲ ጥንሲ ንምቁራጽ ክልተ መድሃኒታት ምውሳድ ዘጠቓልል እዩ።

እቲ ቀዳማይ መድሃኒት ማይፈፕሪስቶን ንሆርሞን ፕሮጀስቲርን ብምዕጋት እዩ ዝሰርሕ። ብዘይ ፕሮጀስቲርን ሸፋን ማህጸን ይበታተን እሞ፣ እቲ ጥንሲ ክቕጽል ኣይክእልን እዩ።

እቲ ካልኣይ መድሃኒት ማለት ሚሶፕሮስቶል፣ ንማህጸን ከም ዝጭበጥን፣ ምሽምቓቅን ምፍሳስ ደም ብምስዓብ ከም ምንጻል ጥንሲ ብምግባር ንጥንሲ ይንጽል።

(ኣስተውዕሊ፡ ኣብ ዩኬ ሚሶፕሮስቶል ንጥንሲ ምጥቃም ኣይፍቀድን እዩ ግን ጥንሲ ጠጠው ንምባል ዘገልግል ናይ ምርጫ መድሃኒት ምዃኑ ኣፍልጦ ተዋሂቡዎን ተፈቂዱን እዩ)።

ረብሓታት ብሕክምና ዝካየድ ናይ ኣጋ ምንጻል ጥንሲ፡

- ምእታው ዘየድልዮ ኣገባብን ሕክምናን መደንዘዚ ውን ዘየድልዮን
- ልዑል ደረጃታት ድሕነት
- ሕክምና (መብዛሕትኡ ግዜ) ካብ ናብ መጥባሕታዊ ክሊኒክ ምጉዓዝ ንላዕሊ ኣብ ከባቢኻ ክርከብ ይከኣል
- ቅድሚ ሕክምና ክትበልዒን ክትሰትዩን ትኽእሊ ኢኺ።
- እቲ ጥንሲ ክኸይድ ከሎ ኣብ ገዛ ክትኮኒ ትኽእሊ ኢኺ።

ሕክምና ብፖስታ ናብ ናይ ገዛኺ ኣድራሻ። (ከኒና ብፖስታ)

ብፖስታ ዝስደድ ከኒና፣ ኣብ ክሊኒክ ከይከድካ ጥንሲ ምውዳእ (ትሕቲ 9+6 ሰሙን ጥንሲ) ውሑስን ሕጋውን መንገዲ እዩ። ንከኒናታት ብፖስታ ምቹእ እንተኼንኪ፡ ድሕሪ ምኽርኺ፡ መድሃኒታት ብኸመይ ከም እትወስዲ ምሉእ መምርሒታትን ናይ ድሕሪ ክንክን ኣገልግሎትናን ዝርዝራትን ዘለዎ ናይ EMA ሕክምናኺ ኣብ ፖስታ ክትረኽቢ ኢኺ።

ነታ ቀዳመይቲ ከኒና ምውሳድ - ናይ ምንጻል ጥንሲ ከኒናኺ ዝሓዘ ጥማር ክትቐበሊ ኢኺ። ኣብ መንጎ ቀዳማይን ካልኣይን ከኒናታት፡ ካብ 24-48 ሰዓታት ምግዳፍ ኣገዳሲ እዩ።

ንቀዳማይ ከኒና (ማይፈፕሪስቶን) ምስ ማይ ውሳዲ።

እታ ቀዳመይቲ መድሃኒት ካብ ዝወሰድክላ፡ ኣብ ውሽጢ 90 ደቓይቕ እንተ ኣምሊስኪ፡ ካልእ መድሃኒት ምውሳድ ከድልዩኪ ስለዝኸለል፡ ብዝተኸለለ መጠን ቐልጢፍኪ ብቑጽሪ ተሌፎን 0333 016 0400 ብምድዋል ክትሕብርና ኣለኪ።

ነታ ካልኣይቲ መድሃኒት ምውሳድ - ንምሉእ መምርሒታት ኣብ ገጽ 18 ዘላ (EMA) (ፍልልይ) ርእዩ

እታ ዝታዓሽጎት ናይ ሕክምና ጥማርኩም ነዚ ዝስዕብ ዝሓዘት እያ፡

- ንእሽቶ ጽሑፍ መከላኸሊ ጥንሲ
- ኮንዶማት
- ናይ ጥንሲ መመርመሪ ኪት።

ሕክምናኺ ኣብ ክሊኒክ ብኣካል ምውሳድ።

እዚ ኣብ ክሊኒክ ብዘይ ቆጻራ ምኽድ ኣይኮነን፡ ኣብ እዋን ናይ ተሌፎን ምምኽር እዋንኪ ዝዳሎ ቆጻራ ይግበረልኪ ።

ኣገዳሲ ሓበሬታ

ድሕሪ ናይ መጀመርታ መድሃኒት ምውሳድኪ ሓሳብኪ እንተቐደርኪን እቲ ጥንሲ ክትቐጽል እንተ ወሲንኪን፡ ንጥዑይ ጥንሲ ውሕስነት ክንህበኪ ኣይንኸለልን ኢና። ቅድሚ ሕርሲ ክንክን ንምድላው ድማ ብዝተኸለለ መጠን ቐልጢፍኪ ንሓፈሻዊ ሓኪምኪ ክትረኽቢ ንመክር።

ሕጋዊ ሓበሬታ

እዞም መድሃኒታት እዚኣቶም ንዓኺ እዮም ተኣዚዞምልኪ ዘለዉ።

መድሃኒትኪ ንዓኺ ንውልቅኺ ዝተኣዘዘልኪ ስለዝኾነ ንኸልእ ሰብ ምሃብ ዘይሕጋዊ እዩ። ነዚ መድሃኒት እንተዘይተጠቐምክሉ፡ ብዛዕባ እቲ መድሃኒት ብኸመይ ትጉሕፍዮ ከምዘለኪ ንምፍላጥ ርኽብና።

እዚ እንተድኣ ኣድልዩኪ ሕክምናዊ ሓገዝ ካብ ምድላይ ፈጸሙ ክግግተኪ የብሉን።

አንጻር (ሕክምናዊ) ምንጻል ጥንሲ እንተ ወሲንኪን ነቲ መድሃኒት እንተዘይወሲድኪን በጃኹ፡

- መድሃኒታት ናብ NUPAS ወይ ናብ ፋርማሲ ምለሲ
- ነቶም መድሃኒታት ንኻልእ ሰብ ምሃብ ዘይሕጋዊ እዩ።
- ነቶም መድሃኒታት ኮነ ኢልካ ንልዕሊ 10 ሰሙን ጥንሲ ኣብ ገዛ ወይ ንቐጺሉ ዝመጽእ ጥንሲ ምጥቃም ዘይሕጋዊ እዩ።

ብሕክምና ዝካየድ ናይ ኣጋ ምንጻል ጥንሲ (ፍልልይ) - ካልኣይ ደረጃ ሕክምና ኣብ ገዛ

ድሕሪ ናይ ተሌፎን ምኽርኺ ንዓኺ ዝምቐእ ክሊኒክ ክትከዲ ቆጸራ ይወሃበኪ። ዕለት ጥንሲ ንምፍላጥ ኣልትራሳውንድ ስካን ክግበረልኪ እዩ ድሕሪኡ ድማ ምቐእ እንተኾይኑ ብኣፍ ክትወስዲ (ብማይ ዝውሓጥ) ማይፈፕሪስቶን ይወሃበኪ።

ማይፈፕሪስቶን ምስ ወሰድኪ፣ ብኡ ንብኡ ካብቲ ክሊኒክ ክትከዲ ትኽእሊ ኢኺ። ንኻልኣይ ደረጃ ሕክምናኺ ኣብ ገዛ 6 መድሃኒት ሚዛኒርስቶልን ፊውሲ ቃንዛን ክትቅበሊ ኢኺ።

ከኒናታት ሚዛኒርስቶል ድሕሪ ማይፈፕሪስቶን (ቀዳማይ ደረጃ ሕክምና) ኣብ መንጎ 24 - 48 ሰዓታት ክውሰዱ ኣለዎም።

ከመይ ንርካ ሚዛኒርስቶል ይውሰድ

ከኒናታት ሚዛኒርስቶል ኣብ ርሕሚ ወይ ኣብ መንጎ ምዕጉርትን ግርጻንን ይቐመጡ። ንዝያዳ ዝርዝራት ኣብ ስእልታት ርክ። ሚዛኒርስቶል ሓያልን ቃንዛ ዘለዎን ምጭብባጥን ከቢድ ምፍሳስ ደምን የስዕብ።

ቅድሚ ዝኾነ ሕክምና ምጅማርኪ፣ማለት ቅድሚን ድሕሪን ከኒታት ሚዛኒርስቶል ወይ ኣብ ኣፍኪ ወይ ብርሕሚ ምእታውኪ፣ ኣእዳውኪ ብማይን ሳሙናን ኣጸቢቐኪ ምሕጸብ ኣገዳሲ እዩ።

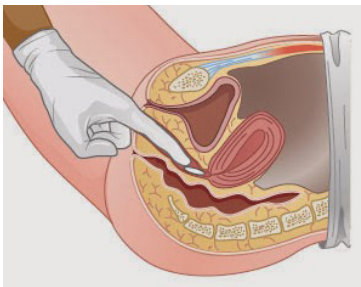
ብርሕሚ ምእታው

1 ፍሕኛኺ ጥርሑ ግበርዮ

2 ብሳሙናን ብማይን ኢድኪ ጽቡቕ ገይርኪ ተሓጸቢዮ

3 ነቶም ኣርባዕተ

ከኒናታት ብዝተሸኣለኪ መጠን ንሳዕሊ ናብ ርሕሚ እትውዮም። እቲ ልክዕ ኣቀማምጣ ናይቶም ከኒናታት ኣገዳሲ ኣይኮነን፡ ክሳብ ዘይወደቁ። ብዝተሸኣለ መጠን ብጫፍ ኣጸብዕትኺ ንሳዕሊ ድፍእዮም። ኣብ ሓደ እዋን 1 ኣእትዊ ወይ ድማ

ንኩሎም ብሓባር ኣእትውዮም። እተን ከኒናታት ደቂስኪ፡ ተሸዩጥኪ ወይ ደው ኢልኪ ሓንቲ እግርኺ ንሳዕሊ ጌርኪ ከተእትውዮም ትሸኣሊ ኢኺ - ዝኾነ ዝሓሸ ምቹእ ዝኾነ።

4 ድሕሪ 3 ሰዓታት፡ ጽቡቕ ዝሰማዓኪ እንተኹይኑ ግን ዝኹነ መድመይቲ ተዘይሃልዩ ወይውን ፈኩስ ነጠብጣብ/ንእሽቶ ምፍሳስ እንተሃልዩ፡ ክልተ (2) ተወሰኸቲ ከኒናታት ናብ ውሽጢ ርሕሚ ኣእትዊ ወይውን ኣብ ሞንጎ ሳዕለዋይ ምዕጉርቲን ግርጻንን (1) ብሓደ ጐኒ ኣእትዊ። ኣብ ውሽጢ ርሕሚ ዝኣትዉ ከኒናታት ባዕሎም ክሓቕቑ እዮም - እቲ ኣብ ሞንጐ ምዕጉርቲን ግርጻንን እንተኣእቲኺ ኩይንኪ ድማ፡ ነቲ ዝተረፈ ብማይ ቅድሚ ምውሓጥኪ 30 ደቂቕ ተጸበዱ። መድመይቲ እንተሃልዩ ብርሕሚ ምእታው ኣወግዱ። እቲ ካልኣይ ከኒና ናይ ሚሶፕሮስቶል ዘይተጠቀመክሉ እንተኹይኑ፡ ትእዛዝ ግቡእ መገዲ ኣጻሓሕፋ ንዝገልጽ ናይ ተሓከምቲ ሓበሬታ ዝሓዘ በራሪ ወረቐት ተወከሲ ኢኺ። ፈጻምኪ ነቲ ተረፍ መድሃኒት ንኻልእ ሰብ ኣይትሃቢ ወይ ንኻልእ ጥንሲ ኣይትጠቀምሉ።

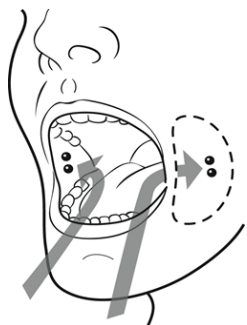
ኣብ ኣፍ ኣብ ሞንጎ ምዕጉርቲን ግርጸንን ዝኣቱ (buccal)

1 ቅድሚ ነቲ ከኒና ናብ ኣፍኪ ምእታውኪ፡ ማይ ብምስታይ ኣፍኪ ከተተርክስሶ ይምከር፡ ምኽንያቱ እዚ ነቲ ከኒና ንክሓቕቕ ይሕግዝ እዩ።

2 ኣብ ኣፍኪ ኣብ ሞንጎ ላዕለዋይ ወይ ታሕተዋይ ምዕጉርቲን ግርጸንን ማለት ኣብቲ ንዓኺ ዝተሰማማኺ ቦታ ኣርባዕተ ከኒናታት ኣእትዊ (2 ኣብ ነፍስ ወከፍ ወገን)

ድሕሪኡ እቲ ከኒና ንክሓቕቕ 30 ደቂቕ ተጸበዩ። ኣብ ደረቕ ኣፍ ስለዘይሓቕቁ ኣፍኪ ጠሊ ክህልዎ ማይ ፋት ምባል ኣገዳሲ እዩ።

ኣብዚ ደረጃ እዚ ነቶም ከኒናታት ኣይትውሓጡሎም። እቶም ከኒናታት ድሕሪ 30 ደቓይቕ ምሉእ ብምሉእ እንተዘይሓቁቑም፡ ብንእሽቶ ማይ ክትውሕጡሎም ትኽእሊ ኢኹ። እቶም መድሃኒታት ኣብ ኣፍኪ ዘይጥዑም መቐረት ክገድፋ ይኽእሉ እዮም።

3 ድሕሪ 3 ሰዓታት፡ ጽቡቕ ዝሰማዓኪ እንተኹይኑ ግን ዝኹነ መድመይቲ ተዘይሃልዩ ወይውን ፈኩስ ነጠብጣብ/ንእሽቶ ምፍሳስ እንተሃልዩ፡ ክልተ (2) ተወሰኽቲ ከኒናታት ኣብ ውሽጢ ርሕሚ ኣእትዊ ወይውን ኣብ ሞንጎ ላዕለዋይ ምዕጉርቲን ግርጸንን (1) ብሓደ ጐኒ ኣእትዊ። ኣብ ውሽጢ ርሕሚ ዝኣትዉ ከኒናታት ባዕሎም ክሓቕቁ እዮም - እቲ ኣብ ሞንጐ ምዕጉርቲን ግርጸንን እንተኣእቲኺ ኩይንኪ ድማ፡ ነቲ ዝተረፈ ብማይ ቅድሚ ምውሓጥኪ 30 ደቂቕ ተጸበዩ።

ፈውሲ ቃንዛ

ንሓጺር ግዜ ከቢድ ክኸውን ዝኸኣል ቅርጻትን ቃንዛን ክሰማዓኪ እዩ። እቲ ጥንሲ ብኸምዚ እዩ ዝንጸል። ኣብ ገዛኺ መድሃኒት ቃንዛ ምህላው ኣገዳሲ እዩ። ካብቲ ክሊኒክ ንገዛኺ ትወስድዮ፣ ገለ መድሃኒት ክወሃበኪ እዩ፣ ግን ገለ ኢቡፕሮፊን ወይ ፓራሲታምል ከህልወኪ ንመክር። ከክምቲ ዘለኪ ናይ ሕክምና ታሪኽን ከጋጥም ዝኸኣል ኣለርጂ፣ ነርስ/መሕረሲት ንዓኺን ንናይ ፈለማ ሕክምናኺን ዝበለጸ ኣማራጺ ብዝምልከት ዝርርብ ከተካዪድ እያ።

ኣብነታት ናይ ቃንዛ መድሃኒት፤

- ቃንዛኺ ምስ ዝጅምር ንቐሊል ቃንዛ ኢቡፕሮፊን ውሳዔ - 2x200mgs - እዚኡም ኣብ ነፍሲ ወከፍ 4-6 ሰዓታት ክውሰዱ ይኸኣሉ (ኣብ 24 ሰዓት እንተ በዝሓ 6 ከኒናታት)።
- ፓራሲታምል ንቐሊል ቃንዛ፣ ክሳብ ማእከላይ ቃንዛ በቶም ኢቡፕሮፊን ክወሰዱ ዘይክኣሉ ክውሰድ ይኸኣል (ኣብ 24 ሰዓት እንተ በዝሓ 8 ከኒናታት)።
- 1x30mg ኮዲይን ፎስፌት ኣብ ነፍሲ ወከፍ 6-8 ሰዓታት
- ሙቐት ቃንዛ ንምቅላል ክሕግዝ ስለ ዝኸኣል፣ ጥርሙዝ ውውይ ማይ (ከም መምርሒ ናይ ኣፍራዩ) ተጠቐሚ።

ኣስተውዕሉ፤

- ኮዲይን ኣብ ትወስዱሉ እዋን መኪና ኣይትዝውሪ ወይ ማሽነሪታት ኣይተስርሒ።
- ሚዛን፣ ምሳኒ ድሕሪ ምውሳድኪ፣ ጥንሲ ክሳብ ዝኸይድን ጽቡቕ ስምዒት ክሳብ ዝስምዓክን መኪና ኣይትዝውሪ።
- ኣብ ገዛኺ ደገፍ ንምሃብ መጻምድቲ ወይ እትኣምንዮ ዓቢ ፈታዊ (ልዕሊ 18 ዓመት ዝዕድሚኡ) ምሳኺ ክህልወኪ ይምክር። እዚ ንናይ ገዛእ ርእሰኺ ድሕነትን፣ ንድሕነት ንዝኾነ ምሳኺ ዘለዉ ተኣለይቲን እዩ።

ካብ ብሕክምና ዝካየድ ናይ ኣጋ ምንጻል ጥንሲን ልሙዳት ጎናዊ ሳዕቤናትን ክትጽበይዮ እትኸእሊ እንታይ እዮም

እቲ ምንጻል ጥንሲ፡ ድሕሪ ነቲ መድሃኒ ምውሳድኪ ኣብ ሞንጎ 2-12 ሰዓታት ይፍጸም። ደም ክፈሰክን ዝረግእ ደም ክወጽክን ክትጽበዩ ይግባእ። ነቲ ናይ ፈለማ ደረጃ መድሃኒት (ሚፊፕሪስቶን) ድሕሪ ምውሳድኪ፡ መድመይቲ ክጅምረኪ ይኸእል እዩ።

እዚ እንተኣጋጢሙ ብመሰረት እቲ ተኣዚዞ ዘሎ፡ ነቲ ካልኣይ ደረጃ (ሚሶፕሮስቶል) ክትወስዱ ኣለኪ። እቲ መድመይቲ ከቢድ እንተኸይኑ ኣብ ሞንጎ ምዕጉርትኪን ግርጽንኪን ኣእትዊ (ገጽ 20 ረኣዩ)።

ክሳብ 4 ሰሙን ምፍሳስ ደም እናመጸን እናጠፍኣን ክቐጽል ይኸእል ኢዩ። ሚሶፕሮስቶል ድሕሪ ምውሳድኪ ድሕሪ 48 ሰዓታት መድመይቲ እንተደኣ ዘይተፈጠሩ፡ ንበዓል ሞያ ከተዘራርቢ ናብ ድሕረ ክንክን መስመር ሓገዝ ክትድውሊ ይግባእ።

ገለ ዓማዊል ካብቲ መድሃኒት ከም ዕግርግር ምባልን/ወይ ሕማም ርእሰን ዝኣመሰሉ ጎናዊ ሳዕቤናት ከጋጥሞም ይኸእል። ኣብ ሳሕቲ ኣጋጣሚታት በርበረ ዝመስል ገጽ ወይ ረስኒ ቆርበት ክህልወኪ ይኸእል።

- ካብዚኣም ዝኹን ምልክታት እንተኣጋጢሙኪ፡ሽዑ ንሽዑ ናብ መስመር ሓገዝ ድሕረ ክንክን ተወከሲ ኢኹ።

ማይፊፕሪስቶን መድሃኒት ካብ ዝወሰድክሉ ኣብ ውሽጢ 90 ደቓዊቕ እንተኣምሊሰኪ፡ መድሃኒት ምድጋም ከድልየኪ ስለዝኸእል በጃኹ ነቲ ክሊኒክ ወይ መስመር ድሕሪ ክንክን ተወከሲ።

ገለ ዓማዊል ቅድሚያ ካልካደ ደረጃ ሕክምና ብርሕኝ ምፍሳስ ደም ክህልዎም ይክፈላል። እዚ እንተ ኣጋጢሙ፣ በጃኺ ናይ ጽሬት ሽጎማና ተሽደኒ፣ ታምፖን ኣይትጠቐሚ። ምስ ከቢድ ወርሓዊ ጽግዖት ዝመሳሰል ምፍሳስ ደም ቅቡል እዩ። እቲ ምፍሳስ ደም እንተ ኣተሓሳሲቡኪ፣ ወይ ነቲ መድሃኒት ሕማቕ ግብረመለሲ እንተሂብኪ፣ ብቐልጡፍ ናቲ ክሊኒክ ወይ መስመር ድሕሪ ክንክን ተወከሲ።

መድመይቲ

መጠንን ዓይነትን ምፍሳስ ደም፣ ንነፍሲ ወከፍ ሰብን ንነፍሲ ወከፍ ምንጻል ጥንሲን ክፈላለ ይኸእል። ኣብ እዋን ሕክምናዊ ምንጻል ጥንሲ ቀሊል፡ ማእከላይ ወይ ከቢድ ምፍሳስ ደም ከጋጥም ንቡር እዩ (ኣብ ገጽ 25 ዘሎ ምስልታት ርአዩ)። ኣብ እዋን ሕክምናዊ ምንጻል ጥንሲ ኩሉ ሰብ ዝረግኦ ደም ኣየመጸን እዩ፡ ነቶም ዝመጸም ግን እቲ ምርጋእ ካብ ለሚን ክዓቢ የብሉን። ምፍሳስ ደም ዘይምህላው/ ውሑድ ምፍሳስ ደም (ስእሊ 1) ወይ ምዕልቕላቕ (ስእሊ 5) ንቡር ኣይኮነን ስለዚ ምኽሪ ንምርካብ ናብ መስመር ድሕሪ ክንክን ብቐጽሪ 0333 016 0400 ክትድውሉ ይግባእ እንተድኣ፤

- ሚሶፕሮስቶል ድሕሪ ምውሳድኪ ድሕሪ 48 ሰዓታት መድመይቲ ኣይተፈጠረን፣ ክትማሰጉ ከለኺ ንጣብ /ንእሽቶ ምልክት ደም ኣብ ሶፍቲ ጥራይ እንተሪኢኺ (ንእሽቶ ስእሊ 1 ርአዩ)
- ብተኸታታሊ ን2 ሰዓታት 2 ዓቢይ ዓቕን ዘለዎም ሞዴስ (ፓድ) ዘጨቁው ምፍሳስ ደም (ከቢድ ስእሊ 4)

ኣመና ከቢድ መድመይቲ እንተሃልዩኪን እንተተጸሊእኪን፡ ናብ 999 ደውሊ ኢኺ (ምዕልቕላቕ ስእሊ 5 ርአዩ)

መብዛሕትኡ ግዜ ምፍሳስ ደም መድሃኒት ምስ ተዋህበ ኣብ ኣስታት 2 ሰዓታት ይጅምር። መብዛሕትኣን ደቂ ኣንስትዮ ንኣስታት 2-4 ሰዓታት ይደምያ እየን። እዚ ከም ቀሊል ምፍሳስ ደም ክጅምር ይኸእል እዩ፡ ግን ክሳብ ጥንሲ ዝንጸል በብቐሩብ ክኸብድ እዩ። ሓንሳብ ምስ ተነጸለ፣ እቲ ምፍሳስ ደም በብቐሩብ ክንድል እዩ። ግን ምፍሳስ ደም (ምስ ወርሓዊ ጽግያት ዝመሳሰል) ን7-14 መዓልታት ክቐጽል እዩ።

ክሳብ ዝቐጽል ጽግያትኪ ናይ ጽሬት ሽንማኖ ክትጥቐሚ ኣለኺ። ብሰንኪ ሓደጋ ረኽሲ ታምፖን ኣይትጠቐሙ። ናይ ጽርየት ሽንማኖ ምጥቃም ድማ ነቲ ዝፈስስ ደም ንምክትታልን፣ ረኽሲ ንምክልካልን ይሕግዝ።

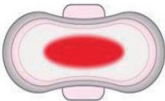
1. ፊኩስ - <2.5ሰሜ (1 ኢንች) ንጣብ

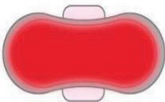
2. ውሕድ - 2.5ሰሜ - 10ሰሜ (4-1 ኢንች) ንጣብ

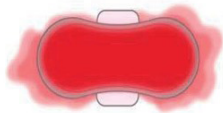
3. ማእከላይ - 10 - 15ሰሜ (4-6 ኢንች) ንጣብ

3. ከቢድ

3. ምዕልቕላቕ

ሓደጋታት/ ሕልኽላካትን ደረጃ ዘይምዕዋትን

ኣብ እዋን ምኽርኺ ሓደጋታትን ክመጽእ ዝኽእል ናይ ሕልኽላካት ሕክምናን ብዕምቆት ክዝረበሉ እዩ።

እቲ ሕክምናዊ ኣገባብ ምንጻል ጥንሲ፡ ነቲ ጥንሲ ኣብ ምንጻል ዘይምዕዋት ንእሽቶ ሓደጋ ይሕዝ። ኣብ ከምዚ ኩነታት፡ ነቲ መስርሕ ንምዝዛም ተወሳኺ ምትእትታው ዘድልየሉ ዝወሓደ ተኽእሎ ኣሎ። ማለት ድሕሪ ሕክምናዊ ምንጻል ጥንሲ ዝግበር መጥባሕታዊ ምትእትታው።

እዘም ዝስዕቡ ሕልኽላኻት ከጋጥሙ ይኸእሉ እዮም፡

- ምስ ገለ ቲሹ ወይ ጅማውቲ ድሕሪት ምትራፍ ዝተኣሳሰር ዘይምሉእ ምንጻል ጥንሲ (ካብ 100 ትሕቲ 1-2)
- ምምሕልላፍ ደም ዘድልዮ ከቢድ ምፍሳስ ደም (ካብ 1000 ሰባት ትሕቲ 1)
- ሓዲ ሓዲ ግዜ ረኽሲ ከጋጥም ይኸእል እዩ (ካብ 100 ሰባት ትሕቲ 1)

(RCOG 2022)

ረኽሲ

ሓዲ ሓዲ ግዜ ውሑድ ቲሹ ይተርፍ (ምስ ምንጻል ጥንሲ ኣይወጽእን) እም ክረክስ ይኸእል። ከበድቲ ጸገማት ናይ መጠንቀቕታ ምልክታት ኣለዎም። ካብዘም ኣብ ታሕቲ ዘለዉ ምልክታት ዝኾነ እንተ ኣጋጢሙኪ ብቐጽብት ናብ መስመር ሓገዝ ድሕሪ ክንክን ብቐጽሪ ቴለፎን 0333 016 0400 ደውሊ፡

- ልዑል መቐትን/ወይ ረስኒን፣ ጉንፋዕ ዝመስሉ ምልክታት ወይ ስምዒት ምንቅጥቃጥ፤
- ኣዝዩ ከቢድ መድመይቲ ኣብ ሰዓት ልዕሊ 2 ናይ ጽሬት ፓድ ዘጠልቂ ን 2 ሰዓታት ዝወስድ ። እዘም ፓድ ንኸቢድ ዋሕዚ ዝምችኡ ክኾኑ ኣለዎም።
- ቃንዛ ከብዲ፣ ወይ ዘይምቐእነት ብመድሃኒት ፈውሲ ቃንዛ ወይ ድማ ብመቐት ፓድ ብምጥቃም እንተ ዘይተሓገዙ።
- ዘይጥዑም ጩና ዘለዎ ፈሳሲ ርሕሚ።

መሳርሒ ሴፕሲስ ኣብ ገጽ 50 ርክዱ።

ካብዘም ዝስዕቡ ምልክታት እንተድኣ ኣጋጢሙኪ ብ999 ደውሊ ወይ ንዝድግፈኪ ሰብ ንኣምቡላንስ ብቐልጡፍ ክድውል ግበሪ፡

- ጥንሲ ክሽይድ ከሎ፡ ኣብ ነፍሲ ወከፍ 5 - 10 ደቓይቕ ረጉድ ናይ ጽሬት ፓድ ምጥልቃይን፣ ካብ ዓቕን ኢድኪ ዝዓበየ ዝረግኦ ደም ምፍሳስን ንቡር ኣይኮነን፡ ኣብ ከባቢኺ ኣብ ዝርከብ ክፍሊ ሕጽጽ ኩነታትን ሓደጋን (A&E) ክትከዲ ኣለኪ
- ምጥፋእ ሃለዋት
- ከቢድ ናይ ኣለርጂ ግብረመልሲ ከም ሕበጥ ገጽ፡ ኣፍ፡ ጎርር ወይ ጸገም ምስትንፋስ ዝኣመሰሉ።

ብሕክምና ዝካየድ ናይ ኣጋ ምንጻል ጥንሲ(EMA) ድሕሪ ክንክን

ንኩሎም ዓማዊልና መድረኽ ጥንሲ (ደረጃ ናይ ጥንሲ) ብዘየገድስ ድሕሪ 3 ሰሙን ናይ ጥንሲ መርመራ ክደግሙ ንመኽርም። ነቲ ንግሆ ተሸንዮ፣ ናይ መጀመርታ ሽንቲ ምጥቃም ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ። እቲ ናይ ጥንሲ መመርመራ ዕጥቂ፣ ኣብ ናትኪ ናይ ድሕሪ ክንክን ጥቕላል ምሉእ መምርሒ ኣጠቓቕማኡ ኣሎ። ውጽኢትኪ ኣወንታዊ እንተኾይኑ ብቕልጡፍ ነቲ ክሊኒክ ክትረኽቢ ኣለኪ።

ሰብ ሞያ ሕክምና ንዝኾነ ሰክፍታታኪ ንምዝታይ፣ ብቑጽሪ ቴለፎን 0333 016 0400፣ ንቀዳመ-ሰንበትን ንባንክ ሆሊደይን ሓዊሱ 24 ሰዓታት ኣብ መዓልቲ ኣለዉ፤ ክትረኽቡዮም ትኽእሊ ኢኺ።

መስመር ሓገዝ ድሕረ ክንክን

ተሌፎን፡ 0333 016 0400

ተሌፎን፡ (01) 874 0097 (Eire)

መጥባሕታዊ ምንጻል ጥንሲ

መጥባሕታዊ ምንጻል ጥንሲ፣ ጥንሲ ንምቁራጽ ኣብ ጥቕሚ ዝውዕል ውሑስን ቀሊልን ኣገባብ እዩ። ከከም ጥዕናኺ፡ ውልቃዊ ምርጫኺን ጥንሲኺን (ደረጃ ጥንሲ) ዝተፈላለዩ ሜላታት ኣለዉ። መጥባሕታዊ ምንጻል ጥንሲ ንኣሽቱ መጥባሕታታት ኮይኖም፣ ኣብ ናይ ሓደ መዓልቲ መስርሕ ዝፍጸሙ እዮም፤ ከትሓድሪ ኣይጠልቡኺን እዮም።

ማንዋል ቫክዩም ኣስፒሬሽን

እዚ ኣገባብ ክሳብ 14 ሰሙን ጥንሲ ክውዕል ዝኽእል ኮይኑ፡ ብመንገዲ ማህጽን (ካብ ርሕሚ ናብ ማህጽን ዝኽፈት) ቁቦ ናብ ማህጽን ምሕላፍ ዘጠቓልል እዩ። እቲ መጥባሕቲ ዝገብር ሓኪም ነቲ ጥንሲ ንምእላይ መርፍእን ልኡም መስሓቢ ኣየር ይጥቀም።

እዚ ኣገባብ ኣዝዩ ቅልጡፍ ኮይኑ፡ መብዛሕትኡ ግዜ ካብ 10-15 ደቓይቕ ዝወስድ እዩ። ሕውየት እውን ቅልጡፍ ኮይኑ፣ መብዛሕትኡ ግዜ ንሓጺር ግዜ ዕረፍቲ ድሕሪ ምግባር ካብቲ ክሊኒክ ክትከዲ ትኽእሊ ኢኺ።

ኣብ ዝተወሰኑ ኩነታት፡ MVA ኣብ ትሕቲ ከባብያዊ መደንዘዚ ከነተኣናግድ ንኽእል ኢና ይኹን እምበር እዚ ኣገባብ ትሕቲ 10 ሰሙን ጥንሲ ዘለወን ደቂ ኣንስትዮ ጥራይ እዩ ዝምከር።

ምግፋሕን ምውጻእን (D&E)

እዚ ኣገባብ ድሕሪ 14 ሰሙን ጥንሲ እዩ ዝጥቀም። ፎርሰፕሽን ዝበሃሉ ፍሉያት መሳርሒታት፣ ብመንገዲ ክሳድ ማህጽን ኣቢልካ፣ ናብ ማህጽን ብምእታው ነቲ ጥንሲ ምእላይ ዘጠቓልል እዩ። መብዛሕትኡ ግዜ D&E ኣብ ትሕቲ ሓፈሻዊ መደንዘዚ (GA) እዩ ዝካየድ። እቲ ኣገባብ ኣስታት 10-20 ደቓይቕ ይወስድ።

መጥባሕታዊ ምንጻፊ ጥንሲ ኣብ ትሕቲ ሃለዋትኪ እናፈለጥኪ ዝወሃብ መደንዘዚ መድሃኒት (CS)

ሃለዋትኪ እናፈለጥኪ ዝወሃብ መደንዘዚ መድሃኒት (CS) ኣብ እዋን ሕክምናዊ መስርሕ ንኽትዛነይን፣ ቃንዛ ንምዕጋትን ዝሕግዞኹ ውህደት ናይ ዝተፈላለየ መድሃኒታት እዩ። ንጭንቀት የጉድሎ፡ ንመብዛሕትኡ ሓጻርቲ ምስ ማህጸን ዝተሓሓዙ ኣገባባት ድማ ምቕኝ እዩ ። CS ድሕሪ መስርሕኪ ቀልጢፍኪ ክትሓውዩን፣ ናብ መዓልታዊ ንጥፈታትኪ ክትምለሲን የኽእለኪ።

መድሃኒታት ሲኤስ (CS) ብመንገዲ ሰራውር ኣብ ቅልጽም ወይ ድሕሪት ኢድ ይወሃቡ። እሞ ኣብ ምሉእ እቲ መስርሕ ክትትል ክግበረልኪ እዩ። ኣብ እዋን ሕክምናኹ ንቐሕቲ ክትኮኒን ምስ ነርሰኺን ሓኪምኪን ክትዛረቢ ትኽእሊ ኢኺ። እንተኾነ ትኽስ ክትብሊ ትኽእሊ። ብድሕሪኡ ንገለ ሰዓታት ከምዚ ናይ ትኽስታ ስምዒት ክቅጽል ይኽእል እዩ። ድሕሪ እቲ ዝዋሃበኪ ናይ መደንዘዚ መድሃኒት ምውሳድኪ፣ ናይቲ ኣገባብ ዝኽሪ ቡዙሕ ከይህልወኪ ወይ ውሱን ዝኽሪ ክህልወኪ ይኽእል እዩ።

ብድሕሪኡ ንማህጸን ንምድንዛዝ ከባብያዊ መደንዘዚ ይወሃብ። ንነዊሓ ግዜ ዘይጸንሕ ቊሩብ ቃንዛ ይስምዓኪ ይኸውን። እቶም ናይ መደንዘዚ መድሃኒታት ኣብዚ ክሕግዙ እዮም።

ብድሕሪኡ እቲ መጥባሕቲ ዝገብር ሓኪም ነቲ ሕክምና ክፍጽም እንከሎ፡ ሓንቲ ነርስ/መሕረሲት ድማ ኣብ ምሉእ ግዜ ብቐረባ ትከታተለኪ።

ድሕሪ ሕክምናኺ፡ ብእግርኺ ናብቲ መሕወዪ ቦታ ክትኮዲ ብኣባል ሰራሕተኛታት ክትድገፊ ኢኺ። ብፍሉይ ዝሰልጠኑ ሰራሕተኛታት ክከናኸኑኺን ሕውየትኪ ክከታተሉን እዮም። ካብቲ ዝነብረክዮ ዘህድእ ፊውሲ ምስ ተሳእኪ/ሃለዋትኪ ምስ ፈለጥኪን ድሓን ምስ ኮንኪን፡ ክትወጽኢ ኢኺ።

ሓደ ሓላፍነት ዝስምዖ ዓቢ ሰብ ናብ ገዛኺ ዘሰንየኪን ክሳብ ንጽባሒቱ ምሳኺ ክጸንሕን ንሓትት። ዝኾነ ማሸነሪ ከተሰርሒ ወይ ክትዘውሪ ስለዘይትክእሊ፣ ንገዛኺ ትኸድሉ መጓዓዝያ ምድላው ከድልየኪ እዩ።

ቅድሚ ንሕክምና ፍቓድኪ ምርካብና፣ ምስቲ ሃለዋትኪ እናፈለጥኪ ዝወሃብ መደንዘዚ መድሃኒት ዝተሓሳሰሩ ጎናዊ ሳዕቤናትን ጸገማትን ብዕምቆት ክግለጹልኪ እዮም።

መጥባሕታዊ ምንጻል ጥንሲ ብሓፈሻዊ መደንዘዚ (GA)

ሓፈሻዊ መደንዘዚ (GA) ኩነት ቁጽጽር ዝግበረሉ ምጥፋእ ሃለዋት እዩ። መደቐሲ መድሃኒት ተዋሂብኪ ትድቅሲ፡ም እቲ መስርሕ ኣይፍለጠክን፣ ከምኡ ውን እቲ መትባሕቲ ክግበር ከሎ ቃንዛ ኣይስምዓክን።

GA ነቲ መስርሕ ኣብ ዝፍጸመሉ እዋን ‘ክድቅሳ’ ዝመርጸ ደቂ ኣንስትዮ ምቹእ ኮይኑ፡ ካብ 5 ክሳብ 23 ሰሙንን 6 መዓልታት ንዝኾና ደቂ ኣንስትዮ ዝምቹእ እዩ።

ናብ ድቃስ ዘእትወኪ መድሃኒታት GA ኣብ ቅልጽም ወይ ድሕሪት ኢድ ብዝርከብ ሰራውር ኣቢሉ ይወሃብ። ኣብ ምሉእ እቲ መስርሕ ድማ ኣብ ምክትታል ይግበረልኪ። ብተወሳኺ ብሓኪም መደንዘዚ ምክትታል ይግበረልኪን ከምኡ ውን ብነርስ/መሕረሲት ብቀረባ ምሉእ ግዜ ኣብ ጎንኺ ይኾኑ።

መጀመመሪ ክሳድ ማህጸን

ቅድሚ መጥባሕታዊ ምንጻል ጥንሲ ማህጸን (ክሳድ ማህጸን) ብማይፈጥሪሶቶን፡ ሚሶፕሮስቶልን ዲላፓን ዝበሃሉ መምጠቢ መግፋሕቲ መድሃኒታትን ንሕክምና ክዳሎ እዩ። ካብዘም መድሃኒታት ሓደ ጥራይ ከድልየኪ ይኽእል፣ ወይ ድማ ተወሳኺ ከድልየኪ ይኽእል እዩ። ኣየናይ ምድላው ከም ዘድልየኪን፣ መዓሰን ብኸመደን እዚ ከም ዝፍጸም፣ ምሉእ ብምሉእ ክንገልጸልኪ ኢና።

ማይፈጥረውን ሚሶፕሮስቶልን ዝበሃሉ መድሃኒታት ንማህጸን ብምልሰሳስ፡ ብቐሊሉ ንክገፍሖ (ክክፈት) ይገብር። ዲላፓን ቅድሚ መጥባሕቲ ኣብ ክሳብ ማህጸን ዝኣትዉ፡ ክንዲ በትሪ ክርቢት ዝገባኖም በትሪ እዮም። ክሳብ ማህጸን ቀስ ኢሎም ንምክፋት ይዝርግሑ። ምእታው ኣብ ክሊኒክ ዝፍጸም ኮይኑ፡ ገለ ደቓይቕ ጥራይ ይወስድ። ነዚ ኣገባብ እዚ ብመርፍእ ዝውጋእ፡ ወይ ዝንፋሕ ናይ ከባቢ መደንዘዚ ክንጥቀም ንክእል ኢና። ሕክምናኺ ልዕሊ 2 መዓልቲ እንተተመዲቡ፡ ድሕሪ ምቕማጦም ናብ ገዛኺ ክትከዲ ኢኺ። እቲ ዲላፓን እናሰፍሐ ምስ ከደ፡ ምጭብባጥ ወይ ኣዝዩ ቀሊል ምፍሳስ ደም ከስዕብ ይክእል እዩ። ኣዝዩ ሳሕቲ ድማ ማይኪ ክፍሰስን ናብ ምንጻል ጥንሲ ክትከዲ ትክእሊ ኢኺ። ሓደ ሓደ ግዜ እቲ ዲላፓን ክወድቕን ክወጽእን ይክእል እዩ። ብዛዕባ ምቁጽጻር ቃንዛን፡ ሕርሲ እንተጀሚርኪ ወይ ማይኪ እንተፈሲሱ፡ እንታይ ክትገብሪ ከምዘለኪን ተወሳኺ ሓበሬታ ክወሃበኪ እዩ።

ሓደጋታት መጥባሕታዊ ምንጻል ጥንሲ ነዞም ዝስዕቡ የጠቓልል፡

- ኣብ ማህጸን ዝበጽሖ ጉድኣት (1-4፡ 1000 ሰባት)
- ኣብ ክሳብ ማህጸን ዝበጽሖ ጉድኣት (1፡ 100 ሰባት)
- ምፍሳስ ደም (1-4፡ 1000 ሰባት)
- ረኽሲ (ትሕቲ 1፡100 ሰባት)
- ዝተዓቀቡ ውጽኢታት ጥንሲ (3፡100)

(RCOG, 2022)

*ኩሎም ናይ መጥባሕቲ መስርሓት ዝተወሰኑ ሓደጋታት ዝሓዙ እዮም፤ ግን ብሉጽ ናይ ድሕነት ስም ከምዘለናን ልዑል ብቕዓት ዘለዎም ሓካይም መጥባሕቲ፡ ሓካይም መደንዘዚን ነርስታት/መሕረስቲን ጥራይ ከምዝቐጽርናን ርግጻኛታት ኩኡ።

ድሕሪ መጥባሕታዊ ምንጻል ጥንሲ ዝግበር ኣካላዊ ምንቅስቓስ።

- ብመጥባሕቲ ምንጻል ጥንሲ ድሕሪ ምግባርኪ፡ ን24-48 ሰዓታት ዝኣክል ከተዕርፊን ክትዛነዩን ይግባእ።
- መብዛሕትኡ ግዜ ምቕኣነት ምስ ተለምዓኺ ናብ ንቡር ንጥፊታት ክትምለሲ ትኽእሊ ኢኺ፡ ንኣብነት ምሕጸብ ነብሲ ወይ ሻወር ምግባር፡ ታምፖናት ምጥቃም፡ ምውሰዋስ ኣካላት (ምሕንባስ ሓዊስካ) ከምኡውን ከቢድ ምልዓል። (nhs.uk, 2022)

ኣብ ትሕቲ GA ዝተገብረ ምንጻል ጥንሲ ስዒቡ፣ ድሕሪ ሕክምናኺ፣ ን24 ሰዓታት ዝከናኸነኪ ሰብ ክህልወኪ ንሓትት።

መከላኸሊ ጥንሲ

እንተደሊኺ ከም ኣካል ናይዚ ኣገባብ፡ ኮይልስ ወይ ምትካል ተባሂሉ ዝፍለጥ ገና ኣብ ትሕቲ GA እንከለኺ ክትከል ይኽእል።

CS/GA ን ምጥባውን

ዳርጋ ኩሎም ኣብ እዋን ሃለዋትኪ እናፈለጥኪ ዝወሃብ መደንዘዚን ወይ ሓፊሻዊ መደንዘዚ ዝጥቀሙሉ መድሃኒታት፣ ናብ ጸባ ጡብ ክሓልፉ እዮም፣ ግን ብኣዝዩ ውሑድ መጠን ስለ ዝኾኑ ንውላድኪ ኣይጸልዉን እዩም። ምስ ሓወኺን ድሉው ምስ ኩንኪን ጡብ ከተጥቡዩ ትኽእሊ ኢኺ። ኣብ ዕሽልኪ ምልክታት ካብ መጠን ንላዕሊ ድቃስ እንድሕር ኣሎ ተጠንቀቂ። ቅድሚ መጥባሕቲኺ ጸባ ክትሓልብን፣ ድሕሪ ሕክምና ዝኸውን፣ ቀረብ ጸባ ጡብ ክትረክብን ትደሊ ትኾኒ።

ድህረ መስመር ሲገኝ ዝምጋኔ

ቅድሚያ ካብ ክሊኒክ ምውጻእኪ፣ ብዛዕባ ድህረ ክንክን ዝግበር ምድላዊትኪ ክዘረበሉን፣ ናይ ድህረ ክንክን ጥማር መምሪሒታት ክወሃበኪን እዩ እዚ ድማ ነዚኡም የጠቓልል፡

- በራሪ ጽሑፍ መከላኸሊ ጥንሲ
- ኮንዶማት
- ዝርዝር ርክብ ናይ ድህረ ክንክን መስመርና

መስመር ሓገዝ ድህረ ክንክን

ተሌፎን: 0333 016 0400

ተሌፎን: (01) 874 0097 (Eire)

ድሕሪ መጥባሕታዊ ምንጻል ጥንሲ እንታይ ክትጽበዩ ኣለኪ።

ምፍሳስ ደም፣ ካብ ቅሩብ ምፍሳስ ደም፣ ክሳብ ክንዲ ዝኸበደ ወርሓዊ ጽግያትኪ ዝመስል ክኸውን ይኽእል፡ ከከም ደረጃ ጥንሲ። ድሕሪ መጥባሕቲ ን7-14 መዓልታት ምፍሳስ ንቡር ኮይኑ፣ ንሓደ ክልተ መዓልታት ንኣሸቲ ዝረግአ ደም ክተፍስሲ ትኽእሊ ኣኺ። ከም መምርሒ ኣብ ናይ ገዛእ ርእሰኺ ወርሓዊ ጽግያት ተመርኮሲ - እቲ ምፍሳስ ደም ካብቲ ዝኸበደ ወርሓዊ ጽግያትኪ ክኸብድ ፈጺሙ የብሉን።

ጥንስኪ ኣብ ኣግኡ (5-7 ሰሙን) እንተኸይኑ፣ ውሑድ ምፍሳስ ደም ጥራይ ክህልወኪ ይኽእል እዩ። እዚ ማለት ሕክምናኺ ፈሺሉ ማለት ኣይኮነን።

ምልክታት ጥንስኺ ፣ካብ ሓደ ሰሙን ንላዕሊ እንተቐጺሉ፣ በጃኺ ናብ መስመር ድሕሪ ክንክን ተወከሲ።

ክሳብ ዝቐጽል ጽግያትኪ ናይ ጽሬት ሽጎማነ (ምዴስ) ክትጥቐሚ ኣለኪ፣ ታምፖናት ኣይትጠቐሚ። እዚ ድማ ነቲ ዝጠፍእ ደም ክትከታተልን፣ ረኽሲ ከይህሉን ይሕግዘኺ።

እቲ ምፍሳስ ደም ልዕሊ 2 ሰሙን እንተጸኒሑ ወይ ብዛዕባኡ እንተተሻቂልኪ፣ በጃኺ ብመስመር ድሕሪ ክንክን ርኽብና።

ረኽሲ

ኣብ እዋን ሕክምናኺ 2 ዝተፈላለዩ ዓይነታት ጸረ-ነፍሳት ተዋሂቡኪ ክኸውን ይኽእል እዩ (ኣለርጂ እንተዘይብልኪ)። ይኹን እምበር ሓደ ሓደ ግዜ ኣብቲ ምንጻል ጥንሲ ዘይወጹ ደቀቐቲ ቁራጽ ቲሹ ረኽሲ ክፈጥሩ ይኽእሉ። ከበድቲ ጸገማት ናይ መጠንቀቕታ ምልክታት ኣለዎም።

ካብዞም ኣብ ታሕቲ ዘለዉ ምልክታት ዝኾነ እንተ ኣጋጢሙኪ ብቐጽበት ናብ መስመር ሓገዝ ድሕሪ ክንክን ብቐጽሪ ቴለፎን 0333 016 0400 ደውሊ፡

- ልዑል መቐትን/ወይ ረስኒን፣ ጉንፋዕ ዝመስሉ ምልክታት ወይ ስምዒት ምንቅጥቃጥ፤
- ኣዝዩ ከቢድ መድመይቲ ኣብ ሰዓት ልዕሊ 2 ናይ ጽሬት ፓድ ን 2 ሰዓታት ዝወስድ። እዞም ፓድስ ንኸቢድ ዋሕዚ ዝምቐኡ ክኾኑ ኣለዎም።
- ቀጻሊ ቃንዛ ከብዲ ካብ ቃንዛ ወርሓዊ ጽግያት ዝኸበደ፣ ወይ መድሃኒት ቃንዛ እንተ ዘይሓገዘ፣ ወይ ድማ ብመቐት ፓድ ብምጥቃም እንተ ዘይሓገዘ።
- ዘይጥዑም ጨና ዘለዎ ፈሳሲ ርሕሚ።

መሳርሒ ሴፕሊስ ኣብ 7ጽ 50 ርክ።

መስመር ሓገዝ ድሕሪ ክንክን

ተሌፎን: 0333 016 0400

ተሌፎን: (01) 874 0097 (Eire)

ቅድሚያ ዝወሃብ መጥባሕቲ ምኽሪ

ክርስቲያን ዘይብሎም ነገራት

ቅድሚያ ናብ ክሊኒክ ምምጻእኪ ነዞም መምርሒታት ምኽታል ኣገዳሲ እዩ፤ ከምኡ ዘይመግባርኪ፡ ሕክምናኺ ይድንጉይ፡ ወይ ኣብ ገሊኡ ኣጋጣሚታት ይሰረዝ ማለት እዩ።

ንኹሉ ምኽርታት ዝምልከትን፡ ብሕክምና ዝካየድ ናይ ኣጋ ምንጻል ጥንሲን ብመጥባሕታዊ ምንጻል ጥንሲን፡ ነዞም ዝሰዕቡ መምርሒታት ክትክተሉ ይግባእ፤

- ርቅቅ ዝበለን ፍሹስ ዝበለን ምቹእን ክዳን ተሽደኒ
- ዝኾነ ዝተኣዘዘ መድሃኒታት ወይ መተንፈሲታት (ኢንሄሌር) ዝርዝር ሒዘኪ ምጺ
- ዝተኣዘዙ መድሃኒታት ትወስዱ እንተኮንኪ፡ ነዚኣም ከም ንቡር ምውሳድ ክትቅጽሊ ኣለኪ
- እዞም ዝሰዕቡ መድሃኒታት እንተተኣዘዘልኪ፡ ተወከስና ኢኺ፡ ኣስፕሪን፡ ዋርፋሪን ወይ ክሎፒዶግሪል (ፕላቪክስ)
- ቀረብ ናይ ጽሬት ሽጎማኖ (ምደስ) (ታምፖን ዘይኮነ) ሒዘኪ ምምጻእ ከድልየኪ እዩ

ንመጥባሕታዊ ምንጻል ጥንሲ ኣብ ትሕቲ ሓፊሻዊ መደንዘዚ ወይ ሃለዋትኪ እናፈለጥኪ ዝወሃብ መደንዘዚ መድሃኒት በጃኺ ነዞም ተወሳኺ መምርሒታት እውን ተሽተሊ፡

- ጽሩይ ፈሳሲ (ማይ) ቅድሚያ መጥባሕቲ ክሳብ 2 ሰዓታት ጥራይ
- ቅድሚያ መጥባሕቲ ን6 ሰዓታት ደረቕ መግቢ ኣይፍቀድን
- ድሕሪ ሕክምና ን24 ሰዓታት ዝከናኸነኪ ሰብ ከምዘለኪ ኣረጋግጺ

- ቅድሚኑ ድሕሪን መጥባሕትኪ ን24 ሰዓታት ሽጋራ ከይተትከኺ ኣትሪርና ንመክር
- ናትኪ ድሪሲንግ ጋውንን ሽቦጥን ሓዘኪ ምጺ
- ቅድሚ መጥባሕቲ፡ ንኹሉ ናይ ገጽን ካልእ ኣካላት ሰቑሬናት፡ መጸባበቂን ናይ ጽፍሪ ኣዝማልቶን ከተልግሲ ይግባእ።
- በጃኺ ቅድሚ ሕክምናኺ ኩሎም ኮንታክት ሌንስታት ናይ ዓይኒ ማለት ኣውጽኡ
- ቅድሚ መጥባሕትኺ ኣብ ውሽጢ 48 ሰዓታት እንተሓሚምኪ፡ ዳግማይ ቆጸራ ክትትሕዚ ስለዘድልየኪ፡ በጃኺ ንክሊኒክ ተወከሲ።

መስመር ሓገዝ ድሕረ ክንክን

ተሌፎን: 0333 016 0400

ተሌፎን: (01) 874 0097 (Eire)

ብሕክምና ዝካየድ ናይ ኣጋ ምንጻል ጥንሲን ብመጥባሕቲ ዝካየድ ምንጻል ጥንሲ ዳሕረዋይ ክንክን

ድሕሪ ምንጻል ጥንሲ፡ እትገብርዮ ነገራት፤

- ✔ ቃንዛ ወይ ዘይምቹእነት ንምሕጋዝ፡ከም ኣይባፕሮሬን ወይ ፓራሲታሞል ውሳኔ።
- ✔ እቲ መድመይቲ ክሳብ ጠጠው ዝብል ኣብ ክንዲ ታምፖንስ፡ ሞዴስኪ ወይ ፓድ ተጠቀሚ (ብኡኡ ኣቢልኪውን ነቲ ሞፍሳስ ክትቋጸጸሪ ትኽእሊ)
- ✔ ድሉውቲ ዝኹንኪ ኩዴኑ ተተሰሚዑኪ፡ ስጋዊ ርክብ ግበሪ፡ ግን ክትጠንሲ ደገምኪ እንተዘይደሊኹ መከላኸሊ ጥንሲ ተጠቀሚ ምኽንያቱ፡ ድሕሪ ምንጻል ጥንሲ ሽዑ ንሽዑ ፍርያም ስለ ትኹኒ።
- ✔ መብዛሕቱኡ ግዜ ምቹእነት ክስምዓኪ ኽሎ ናብ ንቡር ንጥፈታት ክትምለሲ ትኽእሊ ኢኹ፡ እንተላይ ባቕ ወይ ሻወር ምሕጸብ፤ ታምፖን ምጥቃም፤ ኣካላዊ ምንቅስቃስ ምግባር (እንተላይ ምሕምባስ)ን ክብደት ምልዓልን። (nhs.uk, 2022)

! ኣዝዩ ከቢድ ምፍሳስ ደም እንተ ኣጋጢሙኪ (ኣብ ገጽ 25 ምዕልቕላቕ ምስሊ 5 ርክ) ጽቡቕ እንተዘይተሰሚዑኪ ናብ 999 ደውሊ

ተሌፎን ደውልልና እንተድኣ፤

- ! ኣብ ሰዓት ክልተ ወይ ልዕሊኡ ብተኸታታሊ ናይ መወዳእታ ግፍሒ ዘለዎ ናይ ጽሬት ሽጎማኖ (ሞዴስ) ንኽልተ ሰዓታት እንተጨቅዩ ብዛዕባቲ ኸትጽብዩሉ ትኽእሊ ዓይነትን ዓቕንን ደም ብዝምልከት ምኽሪ ንምርካብ ገጽ 25 ረኣዩ
- ! ዘይንቡር፡ ደስ ዘየብል ጨና ዘለዎ ፈሳሲ ናይ ርሕሚ

- ድሕሪ 24 ሰዓታት ረስኒ ወይ ሰዓል ዝመስል ምልክት
- እናገደደ ዝኸደድ ቃንዛ፣ እንተሓይ ብሕክምና ዘየተረጋገጸ ካብ ማህጸን ወጺኢ ዝፍጠር ጥንሲ ከምዘሰዘ ዘመልክት ቃንዛ ምስ ዝምዕብል (ንኣብነት ታሕተዋይ ክፋል ናይ ከብዲ ቃንዛ ብሓደ ወገን እንተኸደዱ፣ ትሕቲ መሰንገል ወይ ናብ መናኰብ እንተኸደዱ)
- ሚሶፕሮስቶል (2ይ ደረጃ መድሃኒት) ድሕሪ ምውሳድኪ ድሕሪ 48 ሰዓታት ኣብ ናይ ጽሬት ሽጎማና (ሞደስ) ወይ ብታንቲ ንኣሸቶ መድመዶቲ ወይ ዝኹን መድመዶቲ ዘይምህላው/ንጣብ ወይ ቁሩብ ደም ጥራይ ምስዝህሉ
- ድሕሪ ምንጻል ጥንሲ ድሕሪ 1 ሰሙንውን እንተኸደኡ ናይ ጥንሲ ስምዒት ምህላው (RCOG, 2022)

ስጋዊ ርክብ

ድሉውቲ ዝሹነኪ ኩይኑ ተተሰሚዑኪ፡ ሰጋዊ ርክብ ግበሪ፡ ግን ደገምኪ ክትጠንሲ እንተዘይደሊኹ መከላኸሊ ጥንሲ ተጠቀሚ ምኽንያቱ፡ ድሕሪ ምንጻል ጥንሲ ሽዑ ንሽዑ ፍርያም ስለ ትኾኒ። (ኤን ኤች ኤስ ዩኬ፣ 2022)

ብኸብረትኪ ኣብ ገጽ 12 ንዘሎ ናይ መከላኸሊ ጥንሲ ኣማራጺታትኪ ኣብ ግምት ኣእትዩ።

ዘይምቕኤነትቲን ጡብ ምፍሳስን

ቅድሚያ ሕዝምናሺ ናይ ጡብ ዘይምቹኡነት እንተ ኢጋጢሙኪ፡ ምልክታት ቅድሚያ ምጉዳሎም ከባቢ ሓደ ሰሙን ክወስድ ይኽእል። ድሕሪ 2 ሰሙን ገና ዘይምቹት ዘጋጥመኩም እንተሎ ኾይኑ፡ ብኽብረትኩም ናብ መስመር ድሕሪ ክንክን ተወከሱ።

ትሕቲ 12 ሰሙን ጥንሲ ንዘለወን ዓማጭ፣ ካብ ኣጥባት ምፍሳስ ክህልወን ዘይተለምደ እዩ። ሻቕላ እንተሃልዩኪ ምኽሪ ንምርካብ ደውሊ። ኣጥባትኪ ቃንዛ ዘለወን፣ ውጥረት ዘለወን፣ ውዑይን ዝነድደ/ቀይሕ ቦታ እንተሃልዩወን ረኽሲ ክህልወኪ ይኽእል እዩ። በጃኺ ምስ መስመር ድሕሪ ክንክን ወይ ናይ ገዛእ ርእስኺ ሓፈሻዊ ሓኪም ተወከሲ።

ሕማም/ዕግርግር

ቅድሚያ ሕክምናችሁ ናይ ጡብ ዘይምቐኡነት እንተ ኣጋጢሙኪ፣ ምልክታት ቅድሚያ ምጉዳሎም ከባቢ ሓደ ሰሙን ክወስድ ይኽእል። ብሰንኪ እቲ ዝወሰድክዮ መድሃኒት እውን ሕማም ክስምዓኪ ይኽእል እዩ። ይኹን እምበር ድሕሪ 2 ሰሙን፣ ዝኾነ ምምሕያሽ እንተዘይተራእዩ፣ በጃኺ ናብ መስመር ድሕሪ ክንክን ተወከሲ።

መኪና ምዝዋር

ሓፈሻዊ መደንዘዚ መድሃኒት እንተተገይሩልኪ ነይሩ፣ እንተወሓደ ን48 ሰዓታት ክትዝውሪ የብልኪን። በጃኺ ምስ ናይ መድሕን ትካልኪ ተወከሲ። ኣብ ሓደጋ እንተ ኣጋጢሙኪ ብኢንፕራንሲኺ ካሕሳ ከይትረኽቢ ትኽእሊ ኢኺ።

ካብ ዩኬ ወጻኢ ዝግበር ጉዕዞ/መገሻ

ኣሉታዊ ናይ ጥንሲ መርመራ ምስ ገበርኪ ክሳብ ድሕሪ 4 ሰሙን፣ ኣብ ዝኾነ ቦታ መገሻ ክትከዲ ኣይግባእን። ናይ መገሻ መድሕን ትካልኪ፣ ንዝኾነ ዘጋጥመኪ ሕክምናዊ ጸገማት እንተዘይሓቢርክዮም፣ ክሸፍንዎ ኣይክእሉን እዩም። ብሰንኪ ሓደጋ ረኽሲ፣ ን4 ሰሙን ኣብ ባሕሪ ከይትሕንብሲ ትምከሪ።

ብኽብረትኪ ኣስተውዕሊ -

ናይ ምንጻል ጥንሲ መድሃኒት

ካብ ሃገር ወጻኢ ምውሳድ ዘይኣጋዊ እዩ።

ድሕሪ መጥባሕቲ ዘሎ ቸክኣብ ወይ ምፍታሽ

ድሕሪ 4 ሰሙን መርመራ ክትገብሪ ትምከሪ። እቲ መርመራ ኣብቲ ኣብ ከባቢኺ ዝርከብ ክሊኒክ መከላኸሊ ጥንሲን ጾታዊ ጥዕናን (CASH) ወይ ምስ ሓኪምኪ ክኸውን ይኽእል።

መርመራ ጥንሰሺ ምድጋም

EMA እንተካይድኪ፡ እቲ ሕክምና ዕውታ ምሽኩ ንምርግጋጽ ድሕሪ 3 ሰሙን መርመራ ጥንሲ ክትደግሚ ኣለኪ። ኣብታ ንግሆ ትሸንዮ፡ ናይ መጀመርታ ሓድሽ ሽንቲ ምጥቃም ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ። እቲ ናይ ጥንሲ መርመራ ዕጥቂ ኣብ ድሕሪ ክንክን ዝዋሃበኪ ጥማርኪ ክህልውዮ። እቲ ውጽኢት ኣወንታዊ እንተሸይኑ፡ ብቐልጡፍ ንክለኒክ ወይ መስመር ድሕሪ ክንክን ክትረኽቢ ኣለኪ፡ ንሕና ድማ ድሓር ናይ ምክትታል ቆጶራ ከነዳሉ ኢና። ምክትታል ኣልትራሳውንድ ስካን እቲ ምንጽል ጥንሲ ከም ዝፈሸለን፡ ገና ጥንሰቲ ከም ዘለኪን እንተደኣ ኣርእዩ፡ ብመጥባሕታዊ ምንጻል ጥንሲ ክዳሎ ይኽእል እዩ። ምስቲ ዝወሰድክዮ መድሃኒት ዝተኣሳሰር ሓደጋታት ስለዘሎ፡ ነቲ ጥንሲ ክትቅጽሊ ኣይምከርን።

ብመገዲ መጥባሕቲ ምንጻል ጥንሲ እንተደኣ ተገይሩ፡ ናይ ጥንሲ ምርመራ ኣይክግበረልክን እዩ፡ ምኽንያቱ ናይ ዘይምዕዋት ዕድሉ ኣዝዩ ትሑት ስለዝኸጎ። እንተኸጎ ድሕሪ 2 ሳምንታት ምልክታት ጥንሲ እንተዘይጠፊኡን/ወይ ጥንሰቲ ዝኸጎኪ ኮይኑ እንተተሰማሀሉ፡ ብ 0333 016 0400 ብምድዋል ናይ ድሕረ-ክንክን ምኽሪ ምሕታት ይከኣል።

ዝያዳ ኽትተኣማመኒ ምእንቲ፡ ናይ ጥንሲ ምርመራ ባዕልኺ ኽትገብሪዮ እንተወሰንኪ ድማ፡ ድሕሪ እቲ ምንጻል ድሕሪ 4 ሳምንታት ግዜ ኽትገብሪዮ ንምዕድ።

መስመር ሓገዝ ድሕረ ክንክን

ተሌፎን፡ 0333 016 0400

ተሌፎን፡ (01) 874 0097 (Eire)

ኣብ ዘይተፈልጦ ቦታ ዝፍጠር ጥንሲ (PUL)ካብ ማሕጸን ወጻኢ ዝፍጠር ጥንሲ

ኣወንታዊ መርመራ ጥንሲ ማለት፡ ጥንስቲ ኣለኪ ማለት እዩ፡ ግን እቲ ጥንሲ ኣብ ፈለማዩ ግዜ እንተኾይኑ ብኣልትራቫወንድ ሰካን ክትፈልጦ ኣጸጋሚ ክኸውን ይኽእል እዩ።

እዚ ኣዝዩ ልሙድ እዩ። ምኽንያቱ መርመራ ጥንሲ ኣወንታዊ ውጽኢት ንምርኣይ 10mlU/mL ደረጃ ሆርሞን ጥራይ ስለዘድልዮ። ብመንገዲ ከብዲ ዝግበር ሰካን፡ ንጥንሲ ንምርኣብ ከባቢ 1500mlU/mL ዝኸውን ደረጃ ሆርሞን የድልዮ። መሳርሒ ሰካን ተጠቐምካ ዝተረኸበ ቀዲሙ ተተባህለ፡ ኣብ ከባቢ 4 ሰሙንን 6 መዓልትን ማለት ዳርጋ 5 ሰሙን እዩ። እቲ ጥንሲ ብሰካን ክሳብ ዝፍለጥ ሕክምና ክወሃብ ኣይክእልን።

ኣብ ገለ ገለ ኣጋጣሚታት እቲ ጥንሲ ካብ ማህጸን ወጻኢ ብምዃኑ ብሰካን ከይርከብ ይኽእል። እዚ ድማ “ኤክቶፒክ” ተባሂሉ ይፍለጥ። ካብ ማሕጸን ወጻኢ ዝፍጠር ካብ ማህጸን ወጻኢ ማለት “ኣብ ዘይቦትኡ” ማለት እዩ።

ካብ ማህጸን ወጻኢ ዝፍጠር ጥንሲ ኣብ ከባቢ 1 ካብ 100 ጥንሲ የጋጥም ስለዚ ኣዝዩ ሳሕቲ እዩ። እቲ ጥንሲ ኣዝዩ ኣጋ/ንእሹቶ ኽም ምዃኑ መጠን፡ ብሰካን ክርከብ ዝኽእል ተኽእሎ ኣይኮነን። ኩሉ ግዜ ግን ካብ ማህጸን ወጻኢ ዝኾነ ጥንሲ ኣለኒ ኢልኪ እንተሓሲብኪ ናብ ሕጽጽ ክፍሊን ሓደጋን (A&E) ክትከዲ ይግባእ።

ካብ ማህጸን ወጻኢ ዝፍጠር ጥንሲ እንታይ ምልክታት ኣለዎ?

ምልክታት ኣብ ዝኾነ እዋን ካብ 4 ክሳብ 10 ሰሙን ጥንሲ ክረኣዩ ይኽእሉ።

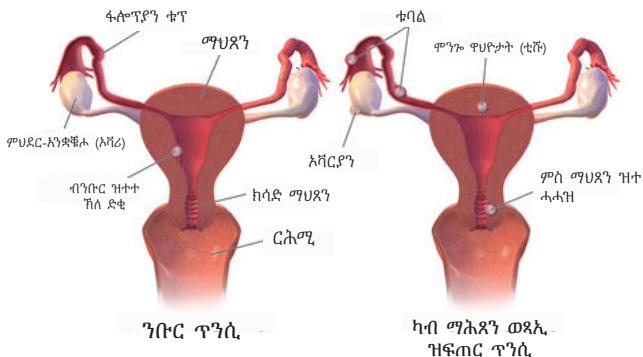
ምልክታት ሓደ ወይ ልዕሊኡ ካብዘም ዝሰዕቡ የጠቓልል፡-

- ቃንዛ ኣብ ሓደ ወገን ታሕተዋይ ክፋል ከብዲ፡ እዚ ብርቱዕ ቃንዛ ክኸውን ይኽእል፡ ወይ ድማ ቀስ ኢሉ ክምዕብል ይኽእል፡ ኣብ ውሽጢ ሓያሎ መዓልታት እናገደደ ክኸይድ ይኽእል፡ ከቢድ ክኸውን ይኽእል እዩ፡
- ምፍሳስ ደም ርሕሚ ብዙሕ ግዜ የጋጥም ግን ኩሉ ግዜ ኣይኮነን፡ መብዛሕትኡ ግዜ ካብቲ ምስ ወርሓዊ ጽግያት ዝተኣሳሰር ምፍሳስ ደም ዝተፈልየ እዩ፡ ንኣብነት፡ እቲ ምፍሳስ ደም ካብቲ ንቡር ወርሓዊ ጽግያት ዝኸበደ ወይ ዝቐለለ ክኸውን ይኽእል፡ እቲ ደም ዝያዳ ጸሊም ክመስል ይኽእል እዩ፡ ይኹን እምበር፡ እቲ ምፍሳስ ደም ደንጉዩ ዝመጽእ ወርሓዊ ጽግያት እዩ ኢልኪ ትሓሰቢ ትኾን፡
- ካልኣት ምልክታት ሕማም ከጋጥሙ ይኽእሉ እዮም፡ ንኣብነት ውጽኣት፡ ሃለውካ ናይ ምጥፋእ ስምዒት ወይ ሽንጥ ደገ ክትወጽእ ከለኺ ቓንጻ፡
- ቃንዛ ጫፍ መንኲብ ከማዕብል ይኽእል፡ እዚ ድማ ገለ ደም ናብ ከብዲ ብምፍሳስ ንዳያፍራም (ንምትንፋስ ዝጥቀመሉ ጭዋዳ) ስለዘቐጥሶ እዩ፡
- ከቢድ ቃንዛ ወይ "ዕጽፍ ኢልካ ምውዳቅ"፡ እዚ ምፍሳስ ደም ከቢድ ስለዝኾነ ናይ ህጽጽ ጉዳይ እዩ፡
- ሓደ ሓደ ግዜ ናይ መጠንቀቓታ ምልክታት የለዉን (ከም ቃንዛ) ስለዚ ብሰንኪ ሃንደበታዊ ከቢድ ውሽጣዊ መድመይቲ ክትወድቅ ትኽእል፡ ሓደ ሓደ ግዜ እቲ ናይ መጀመርያ ምልክት ናይ ካብ ማህጸን ወጻኢ ዝፍጠር ጥንሲ እዩ ።

ኣብ መንጎ 7-14 መዓልታት ዳግማይ ሰከን ክትገብሪ እንተተመሺርኪ፡ ግን ኣብ ውሽጢ እቲ ግዜ ዝኾነ ካብዘም ምልክታት እንተ ኣጋጢሙኪ፡ ናብ ሕጽጽ ክፍሊን ሓዲጋን (A&E) **ግድን** ክትከዲ ኣለኪ፡

ካብ ማህጸን ወጻኢ ዝፍጠር ጥንሲ ኣበይ ይምዕብል?

መብዛሕትኤ ካብ ማህጸን ወጺኢ ዝፍጠር ጥንሲ ዝፍጸም ዝተፈጥረ እንቋቋሖ ኣብ ውሽጣዊ ሽፋን ሻምብቆ ፋሎፒያን (ናይ ቱቦ ካብ ማህጸን ወጺኢ ዝኾነ ጥንሲ) ምስ ዝጣበቐ እይ። ሳሕቲ ፡ ኣብ ካልእ ቦታታት ከም ኣብ ማህደር እንቋቋሖ ወይ ኣብ ውሽጢ ከብዲ (ታሚ) ናይ ካብ ማህጸን ወጺኢ ዝፍጠር ጥንሲ የጋጥም።

መስመር ሓገዝ ድሕረ ክንክን

ተሌፎን: 0333 016 0400

ተሌፎን: (01) 874 0097 (Eire)

T: 0333 004 6666 T: (01) 874 0097 (Eire)

ሽነስ ትሮምቦሊምቦሊዝም (VTE)

ሽነስ ትሮምቦሊስ እንታይ እዩ?

ትሮምቦሊስ ምርጋእ ደም (ሰራውር ኣርተሪ ወይ ሻምብቆ ሽይን ደም) ኣብ ሰራውር ደም እዩ። ሽነስ ትሮምቦሊስ ኣብ ሰራውር ይፍጠር። ሽይን ሰራውር ደም ናብ ልብን ሳንቡእን ዝመልሱ ሰራውር ደም ክኾኑ እንከለዉ ሻምብቆታት ኣርተሪ ደም ድማ ነቲ ደም ካብ ልቢ ይወስድዎ።

ዲፕ ሽይን ትሮምቦሊስ (DVT) ኣብ ዓሚቑ ሰራውር እግሪ፡ ዳንጋ ወይ ሽኾና ዝፍጠር ምርጋእ ደም እዩ።

ስለምንታይ እየ ኣብ ሓዲጋ ዘለኹ?

ጥንሲ ናይ ዲፕ ሽይን ትሮምቦሊስ (DVT) ሓዲጋኪ ይውስኽ። ይኹን እምበር፡ ሽነስ ትሮምቦሊስ ኣብ እዋን ጥንሲ ወይ ድሕሪ ሕርሲ ኣብተን ቀዳምት 6 ሰሙናት ልሙድ ኣይኮነን፡ ካብ 1000 ደቂ ኣንስተሮ ኣብ 1-2 ጥራይ እዩ ዘጋጥም። ዲፕ ሽይን ትሮምቦሊስ (DVT) ኣብ ዝኹነ እዋን ናይ ጥንሲ ከጋጥም ይኽእል እዩ።

ንምንታይ ዲፕ ሽይን ትሮምቦሊስ (DVT) ከቢድ ኮይኑ?

ሽነስ ትሮምቦሊስ ከቢድ ክኸውን ይኽእል እዩ። ምክንያቱ እቲ ዝረግኦ ደም ተበቲኹ፡ ኣብ ደም ክጓዝ ስለ ዝኽእል ሽቡ ናብ ካልእ ክፋል ኣካላት ከም ሳንቡእ ክኣቱ ይኽእል። እዚ ድማ ፑልሞናል ኢምቦሊዝም (PE) ዝበሃል ኮይኑ፡ ንህይወት ኣብ ሓዲጋ ከእቱ ይኽእል።

ምልክታት DVT ክኾኑ ይኽእሉ፤

- ሕብጥ ቅልጽም ወይ እግሪ
- ቃንዛ ወይ ምልምላም ኣብ ዳንጋ
- ምውሳኽ ሙቐት ወይ ምቕያሕ ቅልጽም/እግሪ

ዝኾነ ካብዞም ምልክታት እንተ ኣጋጢሙኪ፣ ብቕልጡፍ ሓገዝ ክትሓትቲ ይግባእ።

ምርመራን ሕክምናን ዲፕ ሽይን ትሮምቦሲስ (DVT)፡ ፕልሞናል ኢምቦሊዝም (PE) ናይ ምምዕባል ስግኣት ይንኪ።

ምልክታት ናይፕልሞናል ኢምቦሊዝም (PE) ነዞም ዝስዕቡ ክኹኑ ይኽእሉ፤

- ኣዝዩ ናይ ምጽላኣ ስምዒት
- ሃንደበት ምውዳቕ
- ሃንደበታዊ መግለጺ ዘይብሉ ጸገም ምስትንፋስ
- ቃንዛ ኣፍልቢ/ኣብ ኣፍልቢ ምጽቃጥ
- ኣብ ምስዓል ደም ምፍሳስ

ንሓደጋ DVT/PE ዝውስኽ እንታይ እዩ?

ደም ናይ ምረጋግእ ተኸእሎኺ ይውስኽ እንተድኣ፤

- ዕድሚኺ ልዕሊ 35 ዓመት ኩንኪ
- ልዕሊ 30 ዝኾነ ክብደት ኣካላት ኢንዴክስ (BMI) እንተለኪ
- ሽጋራ ተትክኺ እንተኮንኪ
- ሰለስተ ወይ ልዕሊኡ ጥንሲ ኣጋጢሙኪ ተኾይኑ
- ቅድሚ ሕጂ ሽነስ ትሮምቦሲስ ዝነበራ/ ናይ ስድራቤት ታሪኽ ሽነስ ትሮምቦሲስ ዘለዎ እንተኮንኪ።
- ከም ሕማም ልቢ፡ ሕማም ሳንቡእ ወይ ኣርትራይተስ ዝኣመሰለ ሕክምናዊ ኩነታት እንተሃሊዩኪ
- ከቢድ ቫሪኮስ ሽይን ቃንዛ ዘለዎ ወይ ልዕሊ ብርኪ ምስ ምቕያሕ/ሕበጥ ምህላው
- ኣብ እዋን ጥንሲ ብሰንኪ ማይ ምውሓድ ዝነከየ ምንቅስቃስ ኣካላት ዘለዎ ፣ ንኣብነት ኣብ ጥንሲ ዝርእ ተምላስ
- ንነዊሕ እዋን ወይ ን4 ሰዓታት ወይ ልዕሊኡ (ብኣየር፡ መኪና ወይ ባቡር) ክትጓዝ ከለኻ ናይ ምሓውራ ምድራቕ ወይ ዘይምንቅስቃስ

ናብ ሸይን ቶሮምባሲ ሓደጋ ዘእቱ ረቂቑ ከም ዘሎኪ እንተ ተለሊኹ፡ ንመጥባሕቲ ቆጸራ እንተተገደሩልኪ፡ ደም መቐጠኒ መርፍእን ጨቢጦም ዝሕዙ ካልስታትን ክንህበኪ ኢና።

መስመር ሓገዝ ድሕረ ክንክን

ተሌፎን፡ 0333 016 0400

ተሌፎን፡ (01) 874 0097 (Eire)

ሓበሬታ ሴብሲስ ንዓማዊልን ኣለይትን

ሴብሲስ እንታይ እዩ?

ሴፕሲስ ንህይወት ኣብ ሓደጋ ዘእቱ ኩነታት ኮይኑ፡ ኣካላትና ንናይ ገዛእ ርእሱ ቲሹታትን ኣካላትን ዝጎድእ፡ ረኽሲ ዝህበ ምላሽ ኮይኑ ዝፍጠር እዩ። ረኽሲ ብደቂቕ ህዋሳት ወይ "ጀርም" (መብዛሕቱኡ ግዜ ባክተሪያ) ንኣካላት ክወርር ከሎ ይስዕብ ከምኡውን ኣብ ፍሉይ ክፋል ናይ ኣካላት ጥራይ ዝፍጠር ክከውን ይኽእል (ንኣብነት ናይ ስኒ ረኽሲ) ወይ ኣብ ሻምቡቆታት ደም ዝያዳ ክላባዕ ይኽእል (መብዛሕቱኡ ግዜ "ሰፕቲሴሚያ" ወይ "ምምራዝ ደም")።

ሴፕሲስ ልክዕ ከም ወቕዒ ልብን ወይ ወቕዒን፡ ሕክምናዊ ህጹጽ ኩነታት እዩ። ሴፕሲስ ዘለዎም ሕሙማት፡ ካብቶም ወቕዒ ልቢ ወይ ወቕዒ ዘለዎም ሕሙማት፡ ክሳብ ሓሙሽተ ዕጽፊ ዝበዝሕ ናይ ሞት ተኽእሎ ኣለዎም። ብኣጋኡ እንተተፈሊጡ፡ መብዛሕትኦም ሕሙማት ጽቡቕ ናይ ምሕዋይ ዕድል ክህልዎም ይኽእል እዩ። ይኹን እምበር ፡ ሕክምና ንምርካብ ኽትደናጎ-የብልካን ። ብፍላይ ድማ ኣቐዲምካ እንተዘይተፈሊጡ፡ እም ቀልጢፍካ ሕክምና እንተዘይተገደርሉ፡ ብዙሕ ሰብ ናብ ዘሰንብድን፡ ናይ ውሽጣዊ ኣካላት ውድቀት ዝመርሕን ናብ ሞት ከብጽሕ ይኽእል እዩ ። ቅልጡፍ ምርመራን ምሕደራን ሕሙማት ሴፕሲስ፡ ንዕዉት ሕክምና ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ።

ስለምንታይ እየ ኣብ ሓደጋ ዘለኹ?

ነፍሲ ወከፍ ሰብ ካብ ንኣሽቱ ረኽሲታት (ከም "ፖንፋዕ"፡ ረኽሲ ስርዓተ ሸንቲ፡ ረኽሲ ጋስትሮነቲስ፡ ረኽሲ ስርዓተ ምስትንፋስ ወዘተ)፡ ሴፕሲስ ከማዕብል ተኽእሎ ኣለዎ ። ብእዋኑ እንተዘይተለሊዩን እንተዘይተሓኪሙን። ቅድሚ ወይ ድሕሪ ሕክምናኺ ዝኾነ ምልክታት (ኣብ ታሕቲ ርኣ) እንተሃልዩኪ ብቐልጡፍ ኣፍልጥና።

ምልክታት ሴፕሲስ

መብዛሕቱ ግዜ ምልክታት ሴፕሲስ ብቕልጡፍ ክዓቢ ይኸእል እዩ ከምኡውን ነዞም ዝስዕብ ክሓብሩ ይኸእል፡

- ልዑል ምንቅጥታትን ቃንዛ ጭዋዳታትን።
- ለውጢ ኣብ ፈሳሲ ርክሚን /ወይ ዘይስሩዕ ርክማዊ ምፍሳስ ደም ምስ ወይ ብዘይ ቃንዛ ታሕተዋይ ክፋል ከብዲ/ሕቕ።
- ሽንቲ ዘይምሻን (ኣብ ዝሓለፉ 12-18 ሰዓታት)
- ብሰንኪ ትሑት ጸቕጢ ደም፡ ደው ክትብሊ ከለኺ ጽርውርው ክብለኪ ይኸእል ።
- ከም ምድንጋር ወይ ኣንፈት ምጥፋእ ዝኣመሰለ ኣእምሮኣዊ ንቕሓት ምቕያር ።
- ዝሑል፣ መጠግጠግ ዝበለን/ወይ ትኩትኳዕ/ፍሕሽውን ቆርበት።

ኣብተን ናይ መጀመርያ 6 ሰሙናት ድሕሪ ምቁራጽ ጥንሲ ገለ ካብዞም ምልክታት ምስ ዝህልወኪ፡ ን24 ሰዓታት ናይ ሓገዝ ቁጽሪ፡ ናብ ናትኪ ሓፈሻዊ ሓኪም (ጂፒ) ወይ ከኣ ናብ ህጹጽ ኣገልግሎት (ኢመርጀንሲ) ደውሊ።

ሕክምና

- ነቲ ረዥሲ ንምፍዋስ ዝውሰድ ጸረ-ነፍሳት መድሃኒታት ። እዚ ድማ ከከም ጽንኩርነት ናይቲ ረዥሲ ኣብ ገዛ ወይ ኣብ ሆስፒታል ክኸውን ይኸእል።
- ምቁጽጻር ምንጪ - እዚ ማለት ነቲ ምንጪ ረዥሲ፡ ከም ዕንፍሩር ወይ ዝተለኸፈ ቁስሊ ንምሕካም ማለት እዩ።
- ፈሳሲታት - ብመንገዲ ውሽጢ ሰራውር ደም ዝኣቱ ካቴተር (እቲ "ንጣብ") ኣድላዩ ክኸውን ይኸእል እዩ።
- ኣክሲጅን - ኣገደስቲ ኣካላት ከም ምስትንፋስኪን / ወይ ጸቕጢ ደምን ዝኣመሰሉ ብሴፕሲስ እንድሕር ተጻልዮም፡ ናብ'ቲ

- ክፍሊ ጽዑቅ ከንክን (ICU) ንደገፍ ክፍሊ ኣካላት ከትኣትዊ ኣድላዩ ክከውን ይኽእል፡ ንኣብነት ረኽሲ እናተሓከመ እንከሎ ሰብ ዝሰርሖ ደገፍ ምስትንፋስ ንስናቡእ (መተንፈሲ ማሽን)፣ ደገፍ ኩሊት (ማሽን ኩሊት) ወዘተ።

መርፍእ ኣንቲ-ዲ

(ድሕሪ 10 ሰሙን ጥራይ ንዝገበሩ ሕክምናታት)

ረቂሒ ደም ሪሰስ (Rh) ኣብ ጉጅለ ደም ናይቲ ዝበዝሕ ህዝቢ ይርከብ። ኣስታት 85% Rh ፖዚቲቭ ኮይኖም ዝተረፉ ድማ Rh ኔጋቲቭ እዮም።

እታ Rh ኔጋቲቭ ዝኾነት ኣደ እንተጠኒሳ ኣብ ናይቲ ቆልዓ Rh ፖዚቲቭ እንተኾይኑ ድማ እቲ ህጻን Rh ፖዚቲቭ ክኸውን ሓያል ተኽእሎ ኣሎ። (ኣብዚ ደረጃ እዚ ናይቲ ህጻን Rh ፋክተር ክንፈልጥ ኣይንኽእልን ኢና)።

እቶም Rh ፖዚቲቭ ዝበሃሉ ዋህዮታት ካብቲ ህጻን ናብ ደም እታ ኣደ እንተኣትዩ፡ ልክዕ ኣካላታ ምስ ረብሲ ከም ዝቃለስ ነዞም ባዕዳውያን Rh ፖዚቲቭ ዝኾኑ ዋህዮታት ደም ንምጥቃዕን ንምጥፋእን ጸረ-ኣካላት (መርፍእ ኣንቲ-ዲ) ዝበሃሉ ፍሉያት ዋህዮታት የፍርዩ።

ከምዚኣም ዝበሉ ጸረ-ኣካላት ክምዕብሉ ምስ ተፈቐደሎም፡ ንመጻኢ ጥንስን ምናልባት እውን ንህይወት ኣብ ደም እታ ኣደ ክጸንሑ ይኽእሉ እዮም።

Rh ፖዚቲቭ ዝኾኑ ዋህዮታት ደም ብብዙሕ መንገዲ ናብ ደም እታ ኣደ ክኣትዉ ይኽእሉ እዮም፤

- ኣብ እዋን ንቡር ሕርሲ ህጻን።
- ድሕሪ ምውራድ ጥንሲ
- ብሰንኪ ዘይቅነዕ ምትሕልላፍ ደም

መርመራ ደምኪ Rh ኔጋቲቭ ምዃንኪ እንተድኣ ኣርእዩን፡ ጥንስኺ 10 ሰሙንን ልዕሊኡን እንተኾይኑ ድሕሪ መጥባሕትኺ መርፍእ ኣንቲ ዲ ይወሃበኪ። እዚ ድማ ንዝኾነ ናብ ደምኪ

አትቶ ክኸውን ዝኸአል ጸክ ፖዘቲቭ ዋህዮታት ደም ከጥፍኦ እዩ። እዚ ድማ ናይ ባዕልኪ ኣንቲ ዲ ከይምዕብል ይከላኸልን፤ ኣብ ዝኾነ ዝመጽእ ጥንሲ ጸገም ከይፍጠርን ይሕግዝ።

ጸክ ነጋቲቭ ምዃን ካብ መጠን ንላዕሊ ምጭናቕ ኣየድልን። ቅድሚ ሕጂ ቆልዑ ወሊድኪ እንተኾይንኪ፣ ድሕሪ ሕርሲ ድሮ መርፍኦ ኣንቲ ዲ ተዋሂቡኪ ክትኮኒ ትኸአሊ ኢኺ። እዚ ናይ መጀመርታ ጥንስኪ እንተኾይኑ ምጭናቕ ኣየድልን። ኩለን ጸክ ነጋቲቭ ዘለወን ደቂ ኣንስትዮ፣ ኣብ እዋን ጥንሲ ኣብ ሆስፒታል ኣብ ናይ ቅድሚ ሕርሲ ክሊኒካት ብቐጻሊ ይምርመራን ደም ናይቲ ህጻን እውን ይምርመርን። እቲ ህጻን ጸክ ነጋቲቭ እንተኾይኑ መርፍኦ ኣንቲ ዲ መርፍኦ ኣየድልን እዩ። ዝኾነ ዝመጽእ ጥንሲ ናይ ግድን ጸክ ፖዘቲቭ ክኸውን እዩ ማለት ግን ኣይኮነን። እዚ ዝምልከቶ መጻምድትኻ ጸክ ፖዘቲቭ ምስ ዝኸውን ጥራይ እዩ።

ድሕሪ ምቁራጽ ጥንሲ ወይ ምውራድ ጥንሲ ኣንቲ ዲ መርፍኦ ምሃብ ኣገዳሲ እዩ፤ ምኽንያቱ ጉጅለ ደም ናይቲ ህጻን ስለዘይፍለጥ። ኣንቲ ዲ ድሕሪ ጥንሲ ኣብ ጉጅለ ደም እቲ ህጻን ተምርኪስካ ክወሃብ ይኸአል። ኩሉ ግዜ ምስ ሓኪምኪ ተዘራረቢ።

መስመር ሓገዝ ድሕረ ክንክን

ተሌፎን: 0333 016 0400

ተሌፎን: (01) 874 0097 (Eire)

ቡዙሕ ግዜ ዝለዓሉ ሕቶታት

ሓሳብዎ እንተ ቀይረ'ኹ፡

ብዛዕባ ውሳኔኹ ርገጽኻ ዘይኮንኪ ኮይኑ እንተተሰሚዑኪ፡ በጃኹ ኣይትጨነቁ። ክሳብ ሕክምና ዝጅምረሉ ደረጃ ሓሳብኪ ክትቅይሪ ትኽእሊ ኢኹ። ብዝኾነ ምኽንያት ውሳኔኹ ንምውሳኔ፡ ተወሳኺ ግዜ ዘድልየኪ ኮይኑ እንተተሰሚዑኪ ንገረና። ምስ ኣማኻሪ ምዝርራብ ምጠቕመ ዝብል ስምዒት እንተሃልዩኪ፡ ነዚ ከነዳልወልኪ ንኽእል ኢና።

ምንጻል ጥንሲ ኣብ መጻኢ ካብ ጥንሲ ደው ከብለኒ ይኽእል ድዩ?

ምንጻል ጥንሲ ንዓቕሚ ምጥናስ ክጸልዎ የብሉን። ግደ ሓቂ፡ ፍርያምነትኪ ብቕጽበት ናብ ንቡር ክምለስ ስለ ዝኽእል፡ መከላኸሊ ጥንሲ ተጠቂምኪ ዳግማይ ከይትጠንሲ ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ።

ምንጻል ጥንሲ ክንደይ ይኸውን?

ኣብ ዓዲ እንግሊዝ፡ ዌልስን ሰሜን ኣየርላንድን ትነብሪ እንተኮንኪ፡ መብዛሕትኡ ምንጻል ጥንሲ ምሉእ ብምሉእ ብኤን ኤች ኤስ ዝምወል እዩ። ንምወላ ብቐዓት ምኽንኪ ንምፍላጥ ትቅመጥሉ ከባቢ ዝርዝርን ናይ ጂፒን ሒዘኪ ደውልልና። ካብ ዓዲ እንግሊዝን ዌልስን ወጻኢ ትነብሪ እንተኮንኪ፡ ሽዑ ነቲ ሕክምና ክትከፍሊ ክትግደዲ ኢኹ።

እዋናዊ ዋጋታት ብዝምልከት ሓበሬታ ኣብ መርበብ ሓበሬታና ተወከሲ **www.nupas.co.uk**

ኣብቲ ዕለትቲ ሓደ ሰብ ክማላእ እኽእል ድዩ?

እወ፤ ናይ ሓደ እትፈትዎ ሰብ ወይ ናይ ዓርኪ/መሓዛ ደገፍ ምህላው፤ ኣብታ መዓልቲ ሓጋዚ ኮይኑ ክትረኽብዮ ትኽእሊ። ንገለ ክፋላት ናይቲ ሕክምናኺ ከሰንዩኺ ይኽእሉ እዮም፡ ኣብ ካልእ ክፋላት ግን በይንኺ ክትኮኒ ከድልየኪ እዩ። ሕክምና እናገበረኪ ከለኺ፤ ንሳቶም ናብቲ ቲሺ ክዕዘቡሉ ዝኽእሉ መጸበዩ ክፍሊ ይምርሑ። ትሕቲ 16 ዓመት እንተኮንኩን ኣብ ምሉእ ሕክምና ክትሰነዩ ምስ ትደልዩን፡ በጃኺ ንሓደ ኣባል ጋንታና ኣፍልጢ።

ተረፍ ጥንሲ

ድሕሪ ምንጻል ጥንሲ ዝተረፈ ቲሹ እንታይ ይኸውን?

ብዛዕባ ምውጋድ ናይቲ ዕሽል ፍሉይ ትምኒት ዘይከህልወኪ ይኽእል እዩ። ኣብ ከምዚ ኩነታት ድማ ብጥንቃቄ ኣገባብ ክነወግዶም ኢና። መብዛሕትኡ ግዜ ቅድሚ ንኽነድድ ምልኣኽና፤ ካብ ክሊኒካዊ ጎሓፍ ፈሊና ኢና ነቲ ተረፍ ንእክብን ንዕቅብን። መምርሒ በዓልመዚ ቲሹ ናይ ሰብ ኣብዚ ክረእ ይኽእል እዩ http://www.hta.gov.uk/sites/default/files/Guidance_on_the_disposal_of_pregnancy_remains.pdf

ከከምቲ ዝገበርክዮ ዓይነት ሕክምና፤ ነቲ ሬሳ ክትወስድዮን ባዕልኺ ምድላዋት ክትገብርሉን ትኽእሊ ኢኺ። እዚ ድማ ምድላው ናይ ብሕቲ ኣገልግሎት፤ ቀብሪ ወይ ምንዳድ ከጠቓልል ይኽእል። ተረፍ ክትወስዱ ምስ እትደልዩ፡ ኣብ ዘይግሉጽ (ብእኡ ኣቢልኩም ክትሪኡ ኣይትኽእሉን) ማይ ዘይኣትዎን መትሓዚ

ከነቐምጦም ኢና። ድሕሪኡ ንውልቃዊ ባህግታትኪ ብዝምልከት ከዛርበኪ ምስ ዝኸአል ናይ ቀብሪ ዳይሬክተር ከነራኽበኪ ንኸአል ኢና።

ንኣሽቱ ቆልዑ ኣለውኒ፤ ምሳይ ከምጽኡም ይኸአል ድየ?

ብዘሕዝን ኣብ ክሊኒካት ህጻናት ኣይነፍቅድን ኢና። ስለዚ ንመዓልቲ ቆጶራኺ ህጻናት ዝከናከነልኪ ከተዳልዊ ኣለኪ። ከምኡ ዘይምግባር ማለት ቆጶራኺ ወይ ሕክምናኺ ዳግማይ ቆጶራ ክትገብሪ ኣለኪ ማለት ክኸውን ይኸአል።

ኣተሓሕዞ ሕክምናይ ምስጢራዊ ክኸውን ድየ?

ፍቓድኩም እንተዘይሃልዩና ዝርዝር ሓበሬታኹም ንዝኾነ ሰብ ኣይንገልጽን ኢና። ኩሉ ግዜ ምስጢራትኩምን ክብርኹምን ከነኸብር ኢና። ኩሎም ምኽርታትን ሕክምናታትን ምሉእ ብምሉእ ምስጢራዊ እዮም። ይኹን እምበር ፡ ንሰኺ ኣብ ሓደጋ ዓመጽ ወይ ጉዳኣት ዘለኺ ኮይኑ እንተ ተሰሚዑና ፡ ነቶም ኣብ ከባቢና ዘለዉ ናይ ሓለዋ ጉጅለ ኸንሕብርም ንግደድ ኢና። እዚ ንድሕነትኪ እዩ።

ሓበሬታይ ብኸመይ ኣብ ጥቕሚ ይውዕል?

ዝተወሰነ ዳታ ናብ ክፍሊ ጥዕና (ዋና ሕክምናዊ ሓላፊ) ክንሰድድ ብሕጊ ግዴታ ኣለና። ማለት፡- ዕድመ፡ ዘባ፡ ብዝሒ ጥንሰን እዋን ጥንሰን። እቲ ናይ HSA4 ቅጥዒ ናብ ክፍሊ ጥዕና ዝለኣኸ ኮይኑ ናይ ምንጻል ጥንሲ መፍለጢ ቅጥዒ እዩ። ትሕዝቶ ናይቲ ሕጋዊ HSA4 ቅጥዒ ንCMO ብዛዕባ ምንጻል ጥንሲ ንምሕባር ዝውዕል ኮይኑ፡ ብክፍሊ ጥዕና ንስታቲስቲካዊ ዕላማታት ክውዕል እዩ።

ዝኾነ ይኹን ውልቃዊ ዝርዝር ሓበሬታኺ ኣይክሕተምን እዩ፡ ካብቲ ናብ ክፍሊ ጥዕና ዝቐረበ መረዳእታ ድማ መንነትኪ ምፍላጥ ኣይከኣልን እዩ።

ርእይቶታትን ጥርዓናትን

ክንክንኩምን ምቕትኩምን ንዓና ኣዝዩ ኣገዳሲ ስለዝኾነ፤ ነፍሲ ወከፍ ደረጃ ክንክንኩም ብዝለዓለ ደረጃ ንክወሃበኩም ኣበርቲዕና ንሰርሕ። ኩሉ ዝወሃበና ግብረ መልሲ ብሓጎስ ንቕበሎ ስለዚ ድማ፡ ኣብ መወዳእታ ሕክምናኹም ዝወሃበኩም ናይ ግብረ መልሲ ቅጥዒ ምስ ብዛዕባ ኣገልግሎትና ዘለኩም ሓሳባት ብምምላእ፡ ምምሕያሻት ክንቅጽል ክትሕግዙና ኢኹም።

ብወግዒ ርእይቶ ክትህቡና ወይ ጥርዓን ከተልዕሉ እትደልዩሉ እዋን ክህሉ ከም ዝኽእል ንርዳእ ኢና። ብዝኾነ መዳይ ኣገልግሎትና ዘይዕጉባት እንተኾይንኩምን ጥርዓን ከተቐርቡ ምስ እትደልዩን፡ ብኽብረትኩም፤

• ምስ ኣባል ሰራሕተኛታት ወይ ሓላፊ ክሊኒክ ተዘራረቡ ወይ ኢመይል ናብዚ ላኡኹ፡ **enquiries@nupas.co.uk**

ንሓደ ጥርዓን ንምርመራን ንምምላስን ዝወሃብ ግዜ ኣብ ባህርያቱን ተሓላለኸነቱን ዝምርኮስ እዩ። ጥርዓን ምስ በጽሓና፡ እቲ መርማሪ ሓላፊ ክረኽበኪ ኢዩ። ንሱ ድማ ምሳኺ ናይ ግዜ ገደብ ክሰማማዕ እዩ። እዚ ድማ መልስታት ኣብ እዋኑን ምስቲ ዝለዓሉ ሕቶታት ዝመጣጠንን፤ ከምኡውን ምስ ድሌት ጥርዓን ዘቕረበ ሰብ ዝሰማማዕን ምዃኑ ንምርግጋጽ እዩ።

አገደስቲ አድራሻታት

ሃገራዊ አገልግሎት ምክሪ ዘይተደለየ ጥንሲ (NUPAS)ክሊኒክ

ኣብ ዙርያ ጥንሲ፣ መከላኸሊ ጥንሲን ጾታዊ ጥዕናን ንዝግበር ምርጫታት

ምድጋፍ፡፡ መስመር ሓገዝ፡ 0333 004 6666

መርበብ ሓበሬታ፡ www.nupas.co.uk

ኤን ኤች ኤስ ቶይዝስ

ሓበሬታ ኣብ ናይ ጾታዊ ጥዕናን ከባቢያዊን አገልግሎታት ጾታዊ

ጥዕና መርበብ ሓበሬታ፡ www.nhs.uk

ጾታዊ ርክብ፡ ክትዛረበሉ ዝግባእ ጉዳይ

ሓበሬታ ጾታዊ ጥዕና ንመንእሰያት

መስመር ሓገዝ፡ 0300 123 2930

መርበብ ሓበሬታ፡ www.nhs.uk/worhtalkingabout

ብሩክ

ንትሕቲ 25 ዓመት ዝዕድሚኦም መንእሰያት ብነጻን ምስጢራውን ምክሪ

ጾታዊ ጥዕናን መከላኸሊ ጥንሲን፡፡

መርበብ ሓበሬታ፡ www.brook.org.uk

ማሕበር ውጥን ስድራቤት

ሓበሬታን ምክርን ጾታዊ ጥዕናን ብዛዕባ መከላኸሊ ጥንሲ፡ ብጾታዊ ርክብ

ዝመሓላለፉ ረኽሲታት፡ ምርጫታት ጥንሲ፡ ምንጻፊ ጥንሲን ምውጣን

ጥንሲን ዝምልከት እዩ፡፡

መርበብ ሓበሬታ፡ www.fpa.org.uk

ዘቤታዊ ዓመጽ

ደገፍን ሓገዝን ንግዳያት ኩሉ ዓይነት ዘቤታዊ ዓመጽ መስመር ሓገዝ፡

0808 168 9111

መርበብ ሓበሬታ፡ www.victimsupport.org.uk/domestic/abuse

መዘኻከሪታት

መዘኻከሪታት

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ዝርዝራት ቆጶራ

1ይ ቆጶራ

መጻልቲ:

ዕለት:

ግዜ:

2ይ ቆጶራ

መጻልቲ:

ዕለት:

ግዜ:

ጽላቶች ሕክምና ዓመታዊ

ሕክምና	ዕለት	ግዜ	ርእይቶ
1ይ ደረጃ መድሃኒት ተወሲዶ (ሚፈጥረሱቶን)			
2ይ ደረጃ መድሃኒት ተወሲዶ (4 ሚሶፕሮስቶል ከኒናታት)			
ደህረ 4 ሰዓታት ነገ ገተረፈ 2 ናይ ሚሶፕሮስቶል ከኒናታት ውሰዱ			
ግብዓት ዝውሰዱ ከኒናታት		ስም ናይ ከኒናታት፤	

ዓይነት ምፍሳሰ ደም			
ውጽኢት መርመራ ጥንሲ ድሕሪ 3 ሰሙን ሕክምና			ውጽኢት:
ዝኾነ ጸገማት			
ናብ NUPAS ክሊኒክ ርክብ ዝተገብረሉ መዝገብ			

